

ÜLDISED LOIGETE JOONISTUSED
JA NENDE KIRJELDUSED.

E. BLAUBRIK

NAIS ÜHINGU KÄSITÖÖKOOLI ÕMBLUSTÖÖ
JUHATAJA.

TARTUS

3913

ÜLDISED LÕIGETE JOONISTUSED
JA NENDE KIRJELDUSED.

E. BLAUBRIK

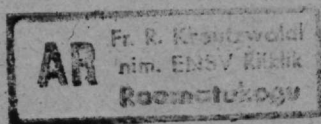
NAIS ÜHINGU KÄSITÖÖ KOOLI ÕMBLUSTÖÖ
JUHATAJA.

TARTUS

1922 a.

687.1.02

Ar 922
Blaubrik

35698

Sisu.

	lehek.
Essõna	1.
Kinnise pihiku lõige	3.
Lahtise pihiku lõige	5.
Bluuse lõige	7.
Mahapöörduud kaelus	8.
Kõrge kaelus	9.
Lai varruk	9.
Ühe õmmelusega varruk	9.
Wänwel	10.
Kahe õmmelusega varruk	10.
Pikk krook varruk pika õlale	12.
Lühike krook varruk pika õlale	12.
Sisselõikega kimano bluuse	12.
Sisselõiketa kimano bluuse	14.
Lai kimano bluuse	15.
Nelja laidne seelik	15.
Kahe laidne seelik	18.
Ühe laidne seelik	19.
Jaxi joonistus.	23.
Keha järele jaxi joonistus	24.
Kimano palit	30.
Aluskladi joonistus	33.
Säär püks joonistus I	36.

Nais särge joonistus	39.
Nais püksi joonistus	40.
Särk-püksi joonistus II.	41.
Mees särge joonistus	42.
Heeste aluspüksi joonistus	44.
Poisikese bluuise joonistus 8 aast.	45.
Poisikese püksi joonistus 8 aast.	47.
Tütarlapse kleidi joonistus. 8-10 a.	49.
Tütarlapse kimano kleidi joon. 6 aast.	50.
Tütarlapse kimano kleidi joon. 1-3 aast.	50.
Tütarlapse särge joonistus 7 aast.	50.
3 aast. lapse särge joonistus	53.
Wäikse lapse pihiku joonistus	55.
Tütarlapse põlle joonistus 8 aast.	55.
Püüdest mütsi joonistus täiskasvanule	55.
Wäikse lapse mütsi joonistus	55.
Ristimise kleit	56.
Ristimise müts	56.
Sidumise wöö lapsele	56.
Tütarlapse palatu joonist. 8-10 aastasele	59.
Poisikese palatu joonistus 6-8 aastasele	62.

Ülesõna.

Ununeid teadmiste meletuletusks ja uute juure õppimiseks on kasulik wastaw raamat. Käesolevat raamatut korraldades on mõeldud õpetajate peale, kuid soovitaw on ta ka õpilastele, sest raske on meles pidada, kõike seda, mis koolides õpetatakse, eriti mis puudub teoriasse, mille aluseks lõiked on. Seda nähtakse sagedaste peale õppeaja, kui tähtis iga lõige on, ei ole ju ükskõik missuguse lõike järje õmmelda; selletarvis on tsentimeetriga joonistused kõige täpripäsemad, mida ma oma kauase vilumusega ära olen proovinud. —

Lõikeid joonistades tarvitame kolme suguseid mõste: pikkus, laius ja ümbermõõt ja joonituseks ja õige nurka, mida kõige enne tuleb joonistada.

Mõõdu võtmine.

- 1) Ülemine laius — ümber rinna ja selja lahtiselt.
- 2) alumine laius — ümber keha kõvemalt
- 3) rinna laius — üle rinna ühe varuka õmmelusest teise
- 4) külje pikkus — varuka august kuni wõoni
- 5) selja laius — üle selja ühest varuka õmmelusest teiseni.

- 6). selja pikkus - kaela algust kuni wõõni.
- 7). üle-õla - eest kesk wõõ kohast kuni taha kesk wõõni.
- 8). waruka pikkus - käe tagast kuni küünarnukini ja alla.
- 9). waruka laius - ülevalt poolt küünarnuki ja alt.
- 10). eest pikkus - kaela august kuni wõõni ja alla.
- 11). tagast pikkus - kaela algusest wõõni ja alla.
- 12). puusa laius - ümber puusade lahtiselt.

Märkus:

- I. Lõiked on joonistatud $\frac{1}{6}$ ts.
- II. Et pikendatud õla saada, tuleb harilikku õlale 5-10 ts. juurde arwata.

Tartus, 15 septembril 1922.a.

Autor.

Hinnise pihiku (alustalja) lõige.

1. Külje pikkus 20 ts. eest alt ülesse mõõta, ja edasi weel alt ülesse mõõta et wahke ühe laiune saab
2. Ülemine laiuis 100 ts pooleks wõtta = 50 ts (pool mõõtu) mõõda joont edasi, ja joone kohalt lihka alla mõõta, wimaseid märke mõõda joon alt ülesse tõmmata, (saab selja pikuse joon).
3. Rinna laiuis pooleks wõtta 44 ts = 22 ts eest alt edasi ja külje pikkuse joone kohalt edasi mõõta, neid märkisid mõõda joon ülesse tõmmata (saab rinna laiuse joon).
4. Selja laiuis pooleks wõtta 32 ts. = 16 ts selja pikkuse joone kohalt ette poole mõõta, siis rinna laiuse ja selja laiuse wahke ära mõõta, külje pikkuse joone pealt ja alt ühe laiune joon ülesse tõmmata märkisid mõõda
5. Selja pikkus wimast joont mõõda ülesse mõõta 39 ts. märke 5 ts. pool lihka ette poole mõõta (saab tagumise äla ja selja wahke).
6. Üle äla pool mõõtu eest ülesse ja rinna laiuse joone peale eest ülesse mõõtes tuleb üle äla määdule 3 ts. juurde $40 + 3 = 43$ ts tagant selja pikkuse joone kohast ülesse selja laiuse joone peale üle äla määdule 3 ts ära $40 - 3 = 37$ ts; see märk ja ülevalt selja pikkuse kohalt 5 ts saawad nendatud (saab tagumise äla).

7. Kaela kaar eest üle öla möödust 8 ts. alla mööta ja edasi nelinurk, ülevalt 8 ts. kohast rinna laiuse joone peale, üle öla möödu märki ühendada saab esimene öla.
8. Alumine laius tuleb mööta selja pikkuse joone kohast ette poole, rinna woldid ei saa ühes möödetuud, kui palju üle möödu jääb, see jäägu tuleb teine kord kõwera joone kohalt, esimese rinna woldini, selle wahel laiusest ära wõtta üle jääk 3 meks jaotada; esimene kord tuleb rinna woldi kohast edasi mööta 2nd kordamärgist edasi taga poole, 3^{mas} kord kõwera joone kohast ette poole, rinna laiuse kõrvalt märgist otse joon ülesse tõmmata; 1^{ne} külje tikk peab ülevalt pool ts. kitsam olema kui alt. Rinna woldide jaotamine: eest 5 ts., siis 3 kord 3 1/2 ts. alt nõndasama, iga märgi kohast alt ülesse 2 1/2 ts. esimese ja wimase 3 1/2 kerk kohta ülesse rinna woldide märgiga ühendada. (joon. N: 1.).

Möödu wõtmine

1. ülemine laius	100.
2. alumine —"	74.
3. rinna —"	44.
4. külje pikkus	20.
5. selja laius	32.
6. selja pikkus	39.
7. üle öla	80.

Lahtise pihiku lõige.

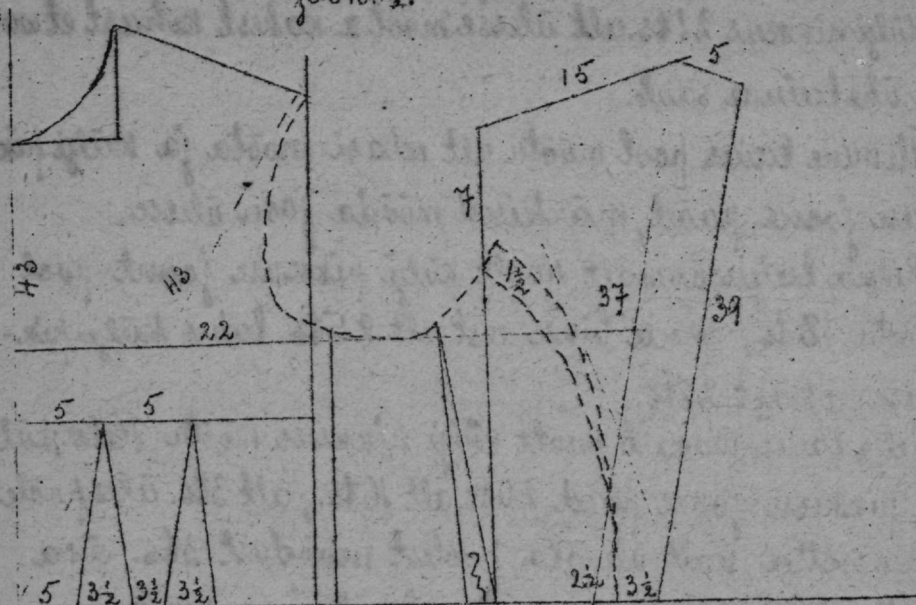
1. Külje pikkus 21 ts. alt ülesse mõõta kahest kohast etwa-
he ühelaiune saab.
2. Ülemine laius pool mõõtu alt edasi mõõta ja külje pik-
kuse joone pealt, märkist mõõda joon ülesse.
3. Rinna laius ülvalt poolt külje pikkuse joont pool
mõõtu 18 ts, rinna tükist eest alt 25 ts. laius külje pik-
kuse kohast 28 ts.
4. Selja laius ülvalt poolt külje pikkuse mõõtu 16 ts; kül-
je pikkuse joone pealt 20 ts, alt 16 ts, alt 3 ts. ülespoole
ära võtta, sealt üle-õla poolst mõõdust 3 ts. ära
võtta ülesse liihka mõõta selja laiuse peale.
5. Selja pikkus 38 ts. alt ülesse, pikkusest 8 ts. alla kaela
kaar, 10 ts. laius õlani, õla pikkus 6 ts.
6. Üleõla eest alt ülesse, üle õla pool mõõdulule 3 ts. juunde
ja liihka õlani rinna laiuse märki, kaela kaar 15 ts.
alla, laius ülvalt 13 ts, külje ja selja vahelt alt 6 ts.
välja võtta. (joon. Nr. 2.).

Mõõdu võtmine.

1. ülemine laius - 96 ts.	5. selja pikkus - 38 ts.
2. rinna - - - - 36 ts.	6. üle õla - 82 ts.
3. külje pikkus 21 ts.	
4. selja laius 32 ts.	

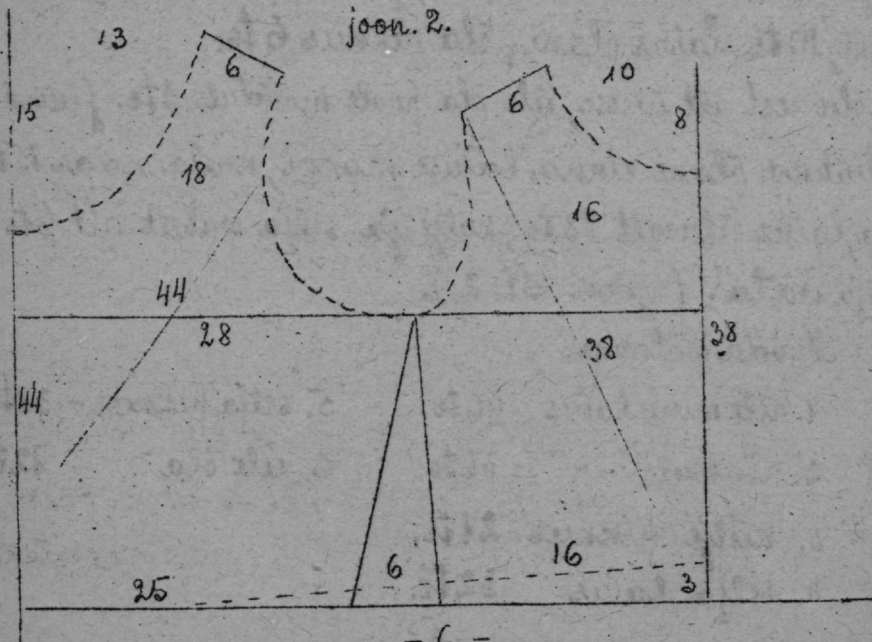
Kinnine pihis (alustalja).

joon. 1.

Lahtine pihis (alustalja).

joon. 2.

Bluuse lõige.

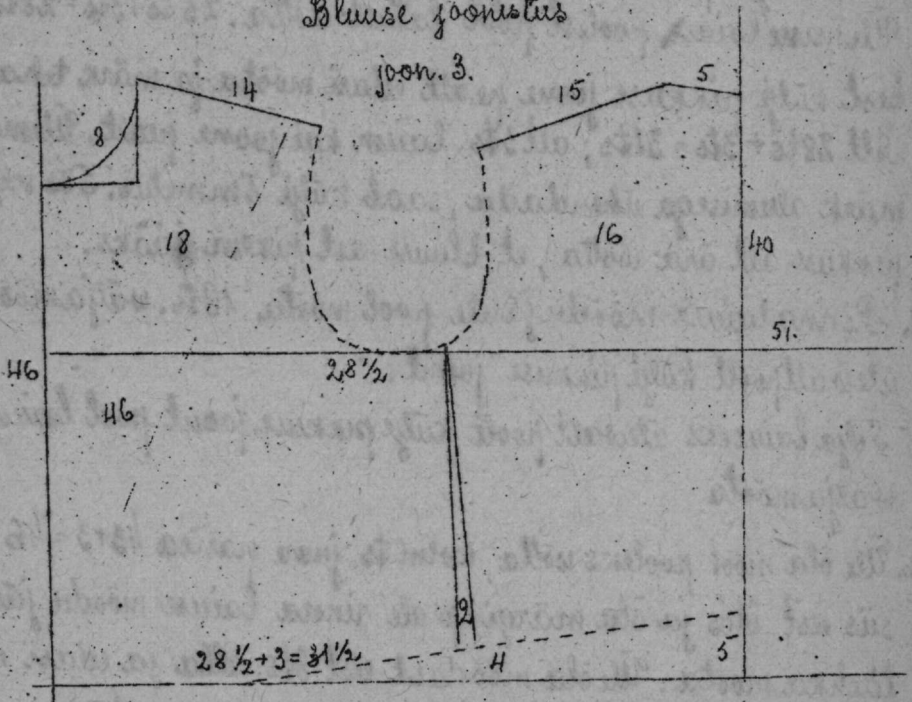
1. Külje pikkusele 5 $\frac{1}{2}$ ts. juurde, siis mõõta kahest kohast ülesse, et wähe ühe laiuse saaks ja märkide järel joon tõmmata.
2. Joont mõõda ülerrise laiuse pool mõõtu 5 $\frac{1}{2}$ ts. wälja mõõta, all nõndasama, siis märkisid mõõda joon ülesse tõmmata, millest selja pikkuse joon saab.
3. Ülemine laius poolist pool laius wõtta. $25\frac{1}{2} + 3\frac{1}{2} = 28\frac{1}{2}$ ts. Eest külje pikkuse joone pealt edasi mõõta ja märk teha. Allt $28\frac{1}{2} + 3\frac{1}{2} = 31\frac{1}{2}$ ts. laium kui joone pealt. Ülemine märk alumisega ühendada, saab külje õmmelus. 5 $\frac{1}{2}$ ts selja-pikkuse all ära wõtta, et bluuse eest pikem jääks.
4. Rinna laiuse mõõdu järel pool mõõtu 18 $\frac{1}{2}$ ts. wäljamõõta, ülerralt poolt külje pikkuse joont.
5. Selja laiuseks ülerralt poolt külje pikkuse joont pool laius 16 $\frac{1}{2}$ ts wäljamõõta
6. Üle öla mõõt pooliks wõtta, kolm ts. juure panda $43 + 3 = 46$ siis eest üles ja öla märgi peale rinna laiuse mõõdu järelle liuhka mõõta. Üle öla mõõdu eest 8 $\frac{1}{2}$ ts. alla ja edasi neli nurk teha (kaela kaar), esimese öla pikkus 14 $\frac{1}{2}$ ts.
7. Selja pikkus tagumist joont mooda üles mõõta jätta 5 $\frac{1}{2}$ ts kaela ja öla wahile, wähe liuhka ettepoole, see 5 $\frac{1}{2}$ ts. koht üle öla mõõdu peale ühendada, tagumine öla ühe ts. wõrra pikem kui esimene. Käise auk esimesest ölast kuni külje õmmeluse

ja tagumise õlani ühendada. (joon. 3.)

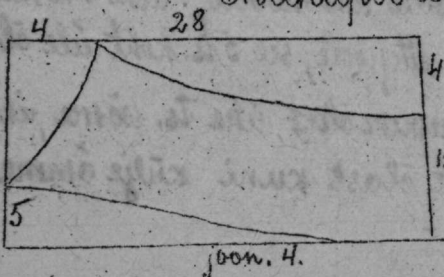
Möödu võtmine

1. ülemine laius - 102 ts.	5. selja laius - 32 ts.
2. alumine - " - 74 "	6. selja pikkus - 40 ts.
3. rinna - " - 36 "	7. üle õla - 86 ts.
4. külje pikkus $20+5=25$ "	

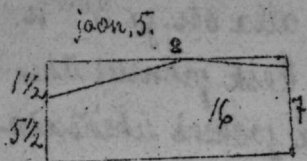
Bluuse joonistus

Skahapöördud (schall) kaalus.

Pikkus 15 ts, laius 28 ts; eest alt
 ülesse 5 ts, ülvalt nurgast taha pool
 4 ts. ühendus 5 ts - 4 ts (eis nurk)
 tagast alla 4 ts. ühend. kaar kuni ette 4 ts.

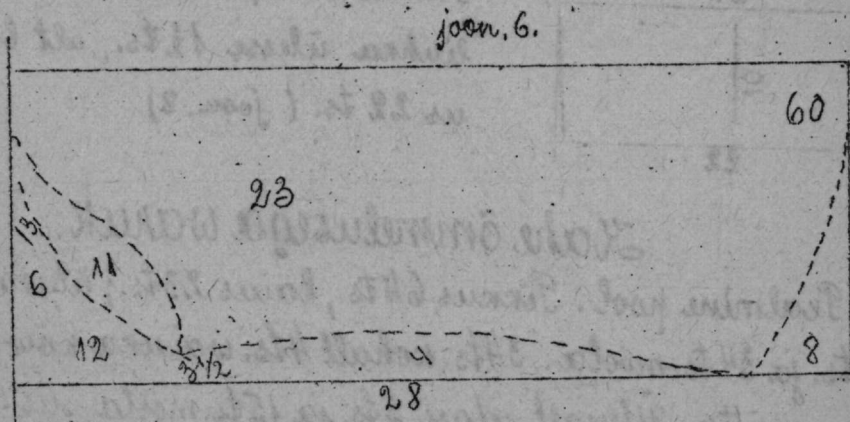

Kõrge kallus.

Pikkus 7 ts, laius 16 ts, est ülevalt alla 1 1/2 ts.
kuni 8 ts.; tagant kõrgus 7 ts. (joon. 5).

Lai varuk.

Pikkus 60 ts; laius 23 ts. ülevalt alla 12 ts. 12 ts. kohast
est 3 1/2 ts. ära võtta; ülevalt alla 28 ts, 28 ts kohast 4 ts
välja võtta; ülevalt edasi 6 ts ja 13 ts, 6 ts juurest alla
5 ts, est kuni 5 ts ja 13 ts ühendus-pealmine pool, 6 ts juurest
alla 11 ts, est 12 ts juurest ühendus kuni 11 ja viimase
kesk joonevi - alumine pool; alt ülesse 8 ts kuni viimase
joonevi ära võtta. (joon. 6).

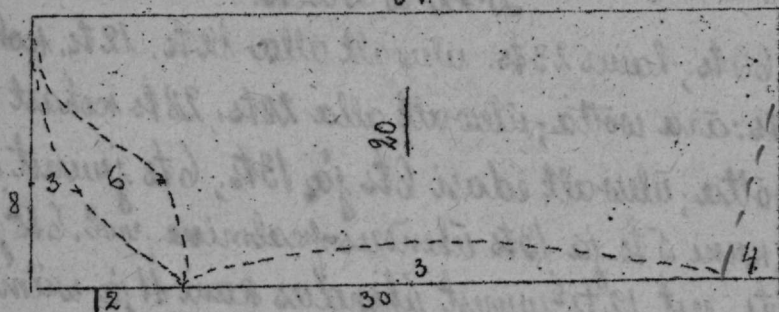
Uhe õmmelusega varuk.

Pikkus 54 ts, laius 20 ts. pool laiust; est ülevalt alla 12 ts.
ja ülevalt alla 30 ts. 30 ts. kohalt 3 ts varuka kõverus

sisse wõtta. Ülevalt edasi 8^{ts.}, 8^{ts.} kohalt alla 3^{ts.} ja 3me ^{ts.},
kohalt alla 6^{ts.} 12me ^{ts.} kohalt 3^{ts.} ni ja kest joonele ühen-
dada, ülemine pool. 12me ^{ts.} kuni 6^{ts.} ja joonele ühendada
alumine pool. (joon. 7.)

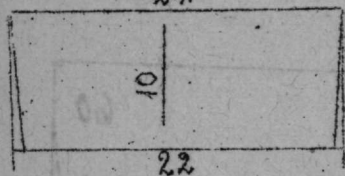
Ühe õmmelusega waruk, joon. 7.

54.

Wärwel (manschet).

24. joon. 8.

Pikkus 24^{ts.}, laius 12^{ts.}, alt
liukra ülesse 1½^{ts.}, alt lai-
us 22^{ts.} (joon. 8).

Kahe õmmelusega waruk.

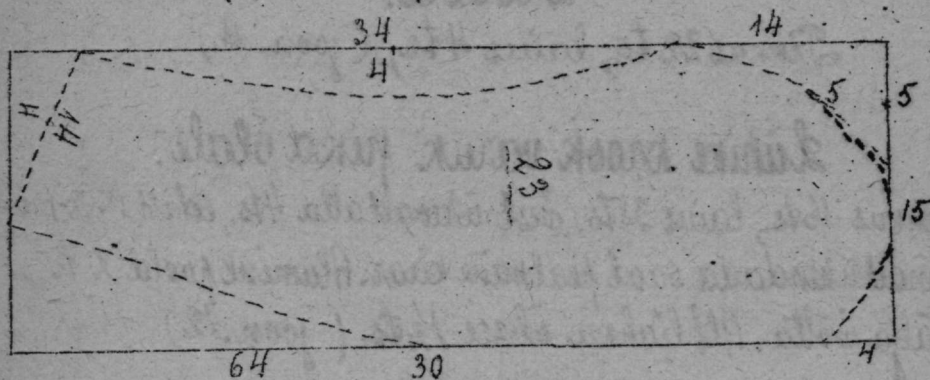
a) Pealmine pool. Pikkus 64^{ts.}, laius 23^{ts.}; ülevalt alla
14^{ts.} ja 34^{ts.} mööda. 34^{ts.} kohalt 4^{ts.} waruka kõweruseks
sisse wõtta. Ülevalt edasi 5^{ts.} ja 15^{ts.} mööda, siis 5^{ts.} ko-
halt 5^{ts.} ja tagumist külge mööda 4^{ts.} otse alla. Siis
ned 14^{ts.}, 5^{ts.}, 15^{ts.} ja 4^{ts.} joonega ühendada. 4^{ts.} kohalt
30^{ts.} alla; est alt ülesse 4^{ts.}, mille juurest waruka

laiusiks 14 ts. mööta ja 30-ne ts. ühendada.

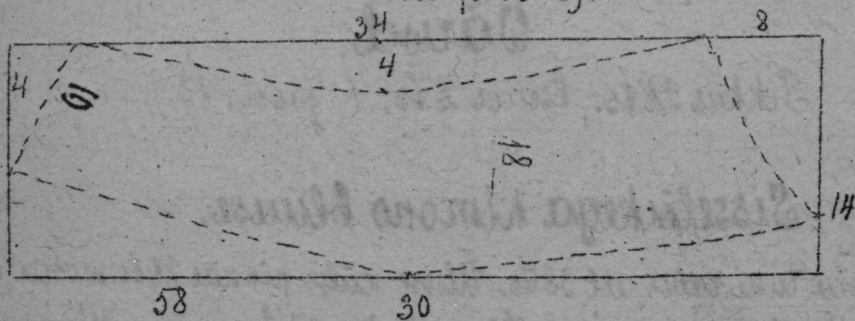
b). Alumine pool. Pikkus 58 ts., laius 18 ts. Eest ül-
 walt alla 8 ts. ja ülwall idasi 14 ts., mõlemad jooniga
 ühendada. Eest ülwall alla 34 ts., mille kohast 4 ts waru-
 ka kõverduseks sisse mööta. Eest alt ülesse 4 ts., mille juures
 waruka laiusiks 10 ts. mööta. Tagast ülwall alla 30 ts.
 mööta ja ühendada all 10 ts-iga. (joon. 9.)

Teake õmmelusega waruk.

joon. 9.
 pealmine pool a).

alumine pool. b).

Pikk krook varuk pika õlale.

Pikkus 46 ts., laius 30 ts.; rist ülvalt alla 6 ts., ülvalleda-
si 17 ts. Neid ühendades saab pealmine kaar, alumisel poolel
aga 2 ts wälja wõtta. Ülvalt alla 24 ts., selle kohalt waru-
ka laius 24 ts., alt laius 23 ts. Alt rist liuhka ülesse
4 ts. (joon. 10).

Wärwel.

Pikkus 22 ts., laius 4 ts., (joon. 11.)

Lühike krook varuk pika õlale.

Pikkus 16 ts., laius 38 ts. Rist ülvalt alla 4 ts., edasi 17 ts.-mõ-
lemad ühendada saab pealmine kaar. Alumisel poolel 2 ts.
wälja wõtta. Alt liuhka ülesse $1\frac{1}{2}$ ts. (joon. 12.)

Wärwel.

Pikkus 28 ts., laius 2 ts., (joon. 13.)

Sisselõikega kimono bluuse.

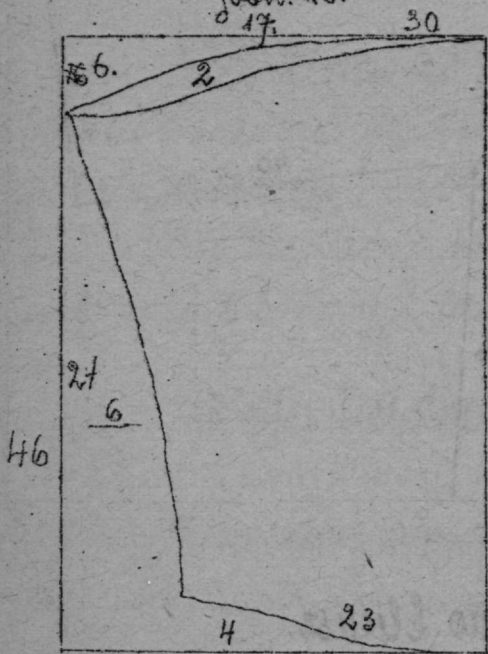
Rinna tüki laius alt 38 ts. Ülesse külje pikkus 26 ts. mööta, mil-
le kohalt ülemine rinna tükki laius 37 ts. jäägu. Ülvalt
külje pikkuse kohalt rinnatükki sisselõige 8 ts. Külje pik-
kuse joonest taha poole mööta 18 ts., 18 ts kohalt ülesse 24 ts.

8ts. kohalt alates est waruka pikkus 24ts. märgi peale kuni
 40ts est, alt ülesse 40ts. Kaala auk, taha pool 8ts, öla
 pool 5ts. Eest alt üleöla mõõt 88ts. otse taha ja liuhka
 selja laiuse peale alla. Tagant alt 17ts. ära võtta. Selja
 pikkus kaala august alla 40ts. Selja laius alt 22ts. Külje
 pikkus ülesse 25ts. kust sisse löige 9ts, sisse löike kohalt
 selja laius 24ts. Waruka pikkus kaala august 66ts,
 laius alt 38ts. Waruka laius sisselöike kohalt 45ts.

(joon. 14.)

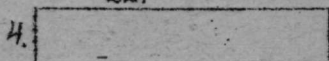
Krook waruk pika ölaale.

joon. 10.

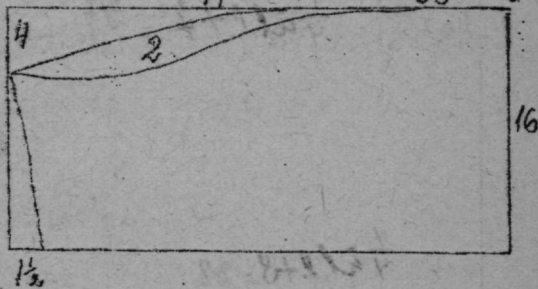
Wärwel.

joon. 11.

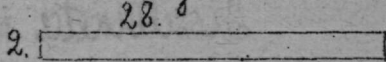
Lühike krook waruk pika ölaale

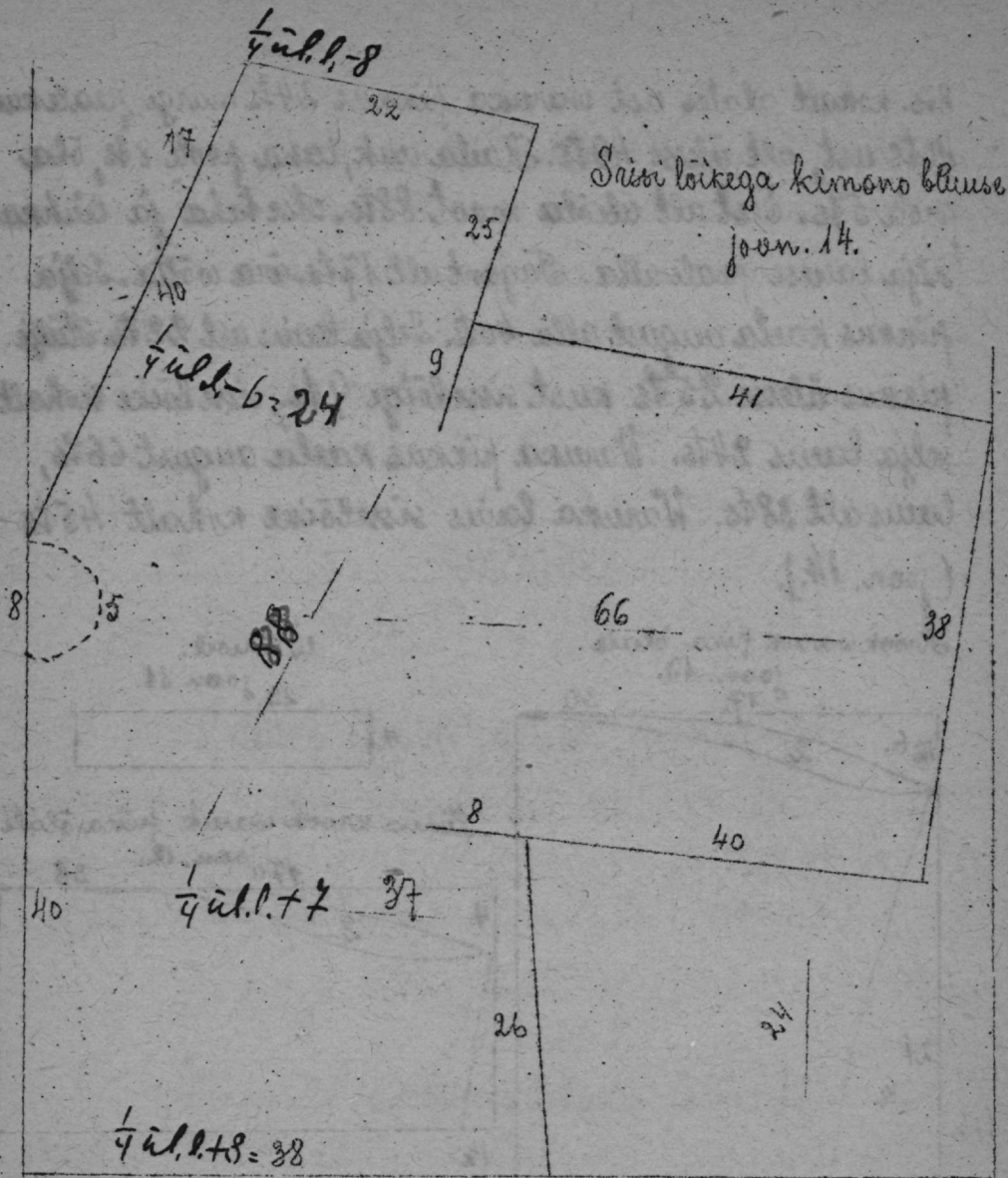
joon. 12.

Wärwel

joon. 13.

Sisselõiketa kimono bluuze.

Rinna tüki laius alt 36ts., külje pikkus 25ts. Ülevalt külje pik-
 kuse kohalt rinnatüki laius 35ts. Külje joonest taha pool

mööta 18 ts, sealt ülesse 24 ts. Külje pikkus ja 24 ts ühenda-
da, esimene varuka õmmelus 5 ts, varuka kõverdus.

Eest alt ülesse 42 ts. Kaela kaar taha poole 9 ts, öla poole
5 ts. Üleöla mööt 94 ts, eest alt otse taha ja liihka selja
laiuse peale alla taha mööta. Selja pikkus kaela au-
gust alla 42 ts. Selja laius alt 22 ts, külje pikkuse kohalt
ülevalt 29 ts. Külje pikkus 25 ts, kõverdus 5 ts. Warruka
pikkus kaela kaarest 68 ts, laius ülevalt 46 ts, alt 38 ts.
(joon. 15).

Lai kimano bluuse.

Kaela kaar 7 ts, alla, 8 ts öla poole, selja poole 2 ts. Öla
pikkus 32 ts - lähike warruk, pikk warruk 68 ts, varuka
laius 22 ts, kõveruse kohalt 23 ts. Bluuse laius kõver-
duse kohalt 30 ts, alt laius 33 ts. (joon. 16.)

Nelja laidne seelik.

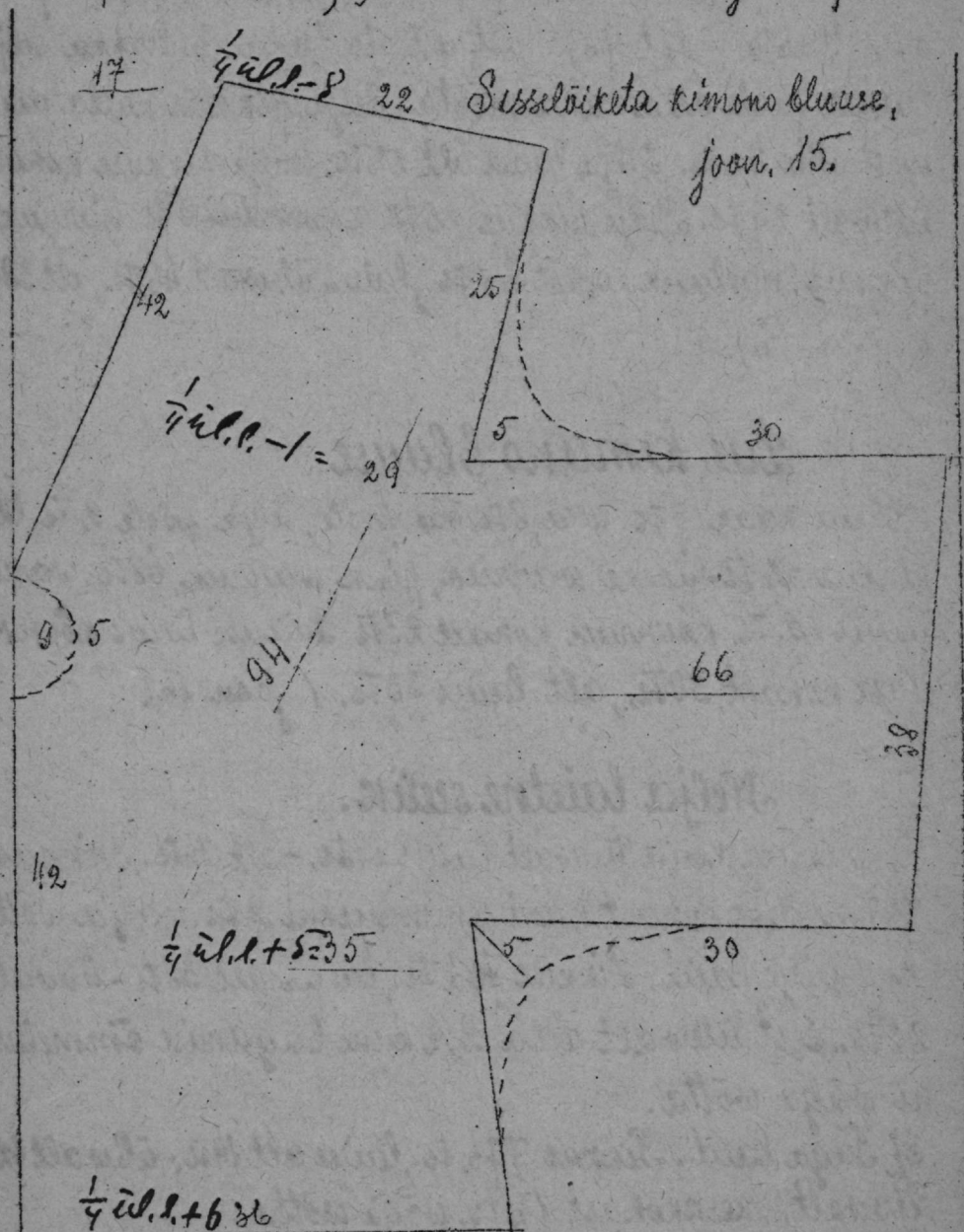
a) Esimene laid. Ülevalt laius 14 ts, - alt 16 ts, pikkus
78 ts. Keskkohast kuni õmmeluseni 2 ts. wälja wõtta.

b) Külje laid. Pikkus 78½ ts, laius alt 38 ts - ülevalt
25 ts. Eest ülevalt alla 2½ kuni tagumise õmmeluse-
ni wälja wõtta.

c) Tagu laid. Pikkus 77½ ts, laius alt 14 ts - ülevalt 12 ts.
Ülevalt, keskkohast 1½ ts. wälja wõtta.

Mõõde võtmine:

1. Keha ümbermoot-44;
2. Eest pikkus-78ts.;
3. tagant pikkus-80ts.;
- 4) Püüsa laius 110ts. (joon. 17.

33

Lai kimano bluse.
joon. 16.

30

32

68

2

7

8
10

20

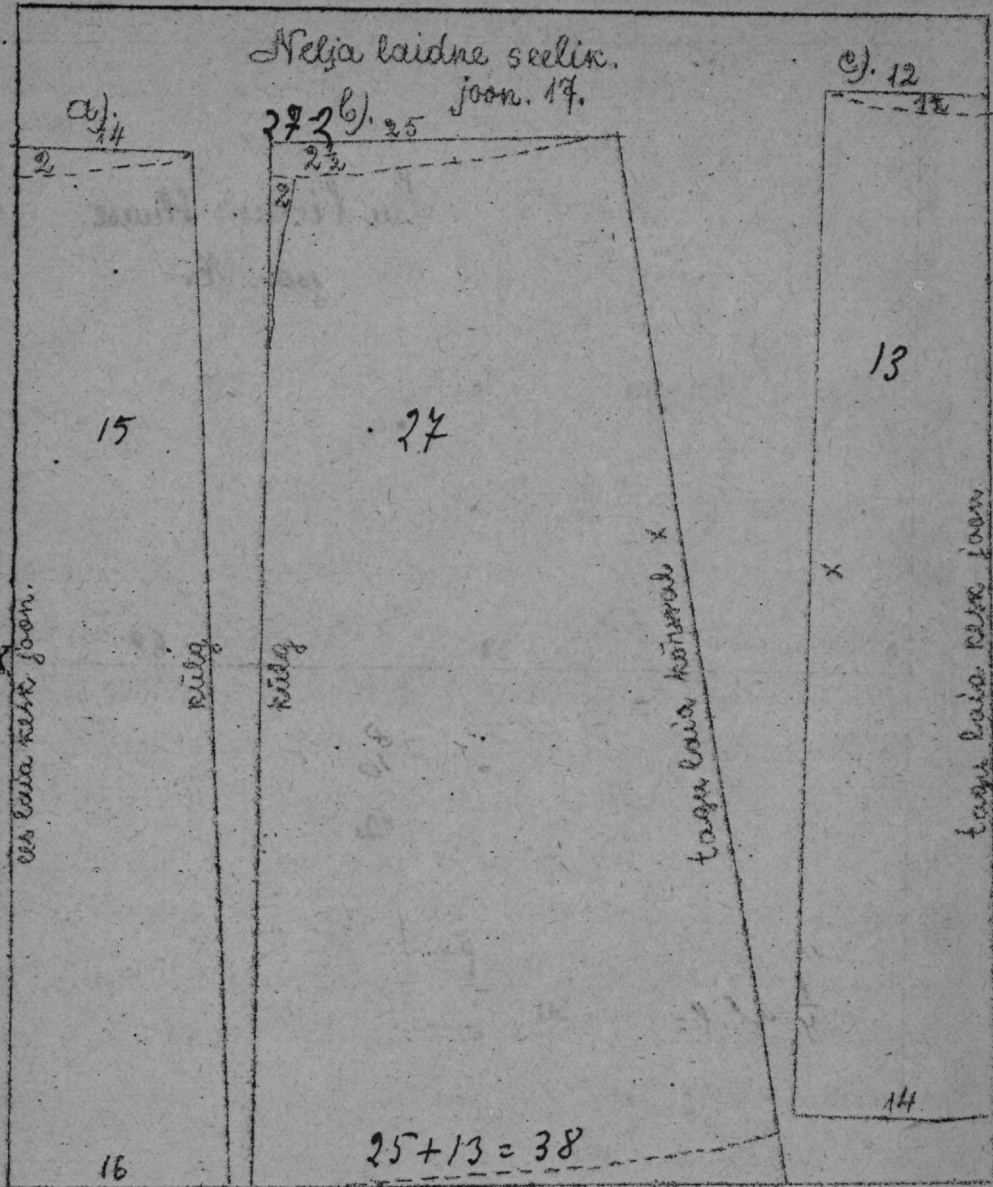
18

$\frac{1}{4}$ ul. p.

30

5

30 + 3.33

Kõrge laidne seelik.

a) Esi-laid. Pikkus 78-94 ts., laius all 35 ts. - üle all 22 ts. Pool mootu. Eest kuni küljeni wälja wõtta 3 ts.

b). Tagu laid. Pikkus 77-93 ts.; laius all 38 ts. ülevalt 23 ts. Tagant keskkohast kuni küljeni wälja wõtta 2 ts. (joon. 18.).

Mõõdu wõtmine.

1. Keha ümbermõõt - 72.
2. Eest pikkus - 78-94.
3. Tagant - " - - 80-96.
4. Tüüsa laius - 110.

Wüe laidne seelik.

a). Ees laid. Pikkus 94 ts.; laius 18 ts. Ülewalt kuni woldini laius 10 ts. Eest kuni woldini ära wõtta 1 ts. All kuni woldini laius 15 ts.

b). Külje laid. Pikkus 94 ts.; laius 48 ts. Ülewalt laius, ühes woltidega 36 ts, kus woltide wahel jääb 3 ts. ja woltide sisse jääb 8 ts. Hesk wahel laius ülevalt 4 ts, all 11 ts. All woltide wahel 6 ts ja woltide sisse 7 ts.

c). Taga laid. Pikkus 94 ts.; laius 52 ts. Ülewalt laius ühes woldiga 26 ts. Woldi sisse 6 ts. Ülewalt alla kuni tagumise jõeuni 3 ts. ära wõtta. All laius 52 ts, woldi sisse 6 ts. (joon. 19^a ja 19^b).

Mõõdu wõtmine:

1. Keha ümbermõõt - 74.
2. Eest pikkus - 94.
3. Tagant - " - - 96.
4. Tüüsa laius - 114.

$$28\frac{1}{2} - 5\frac{1}{2}$$

Kahe laidne seelik.
Joon. 18.

$$26\frac{1}{2} - 4\frac{1}{2} \quad a) \quad 22$$

$$\frac{1}{4} p.l. + 1 = 28\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{4} p.l. - 1 = 26\frac{1}{2}$$

94

es kesk joon

kõlg

kõlg

tõge kesk joon 94

$$23 + 15 = 38$$

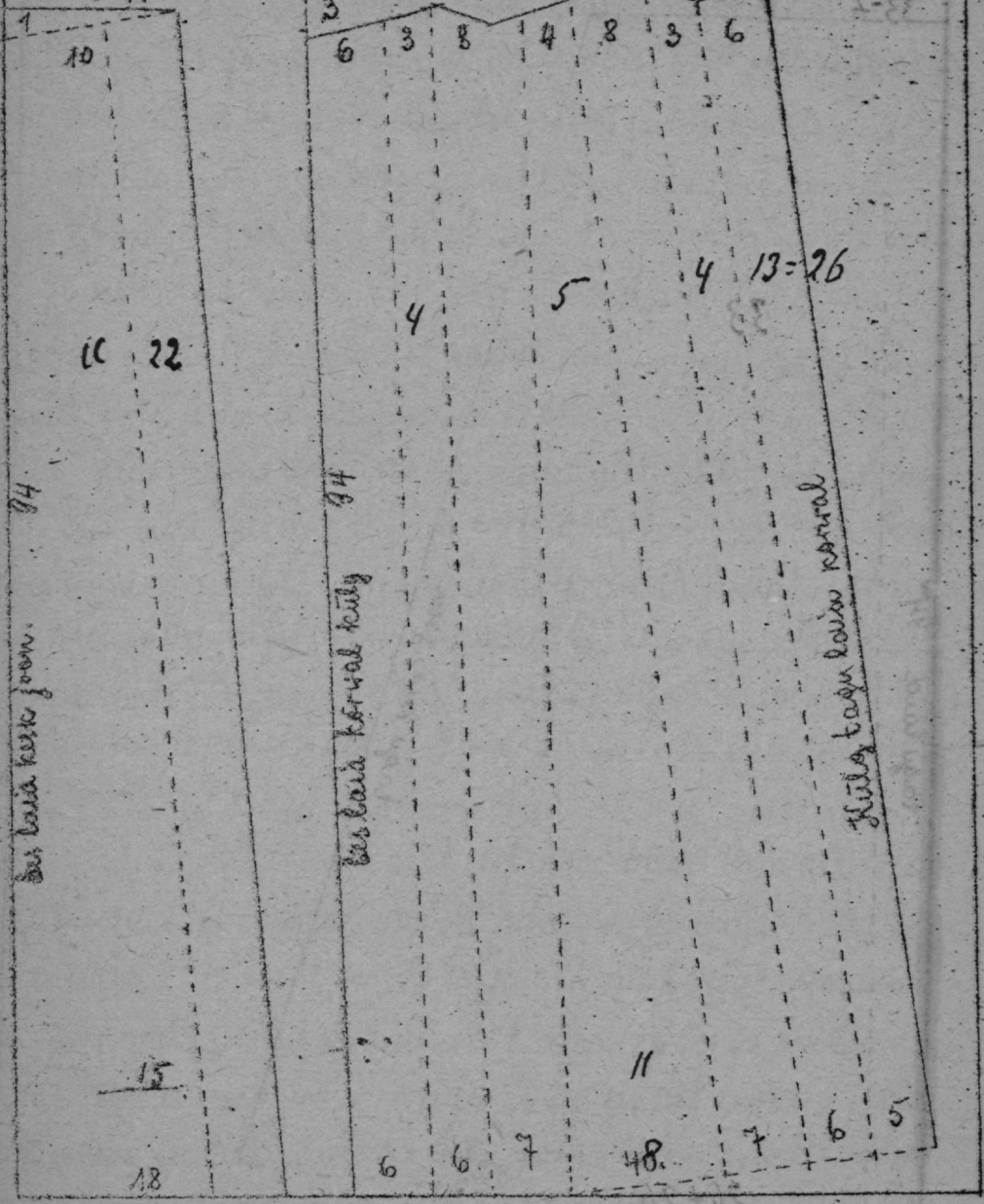
$$22 + 13 = 35$$

20-

Küü laidne seelie-ees ja külje laid. jaan. 193.

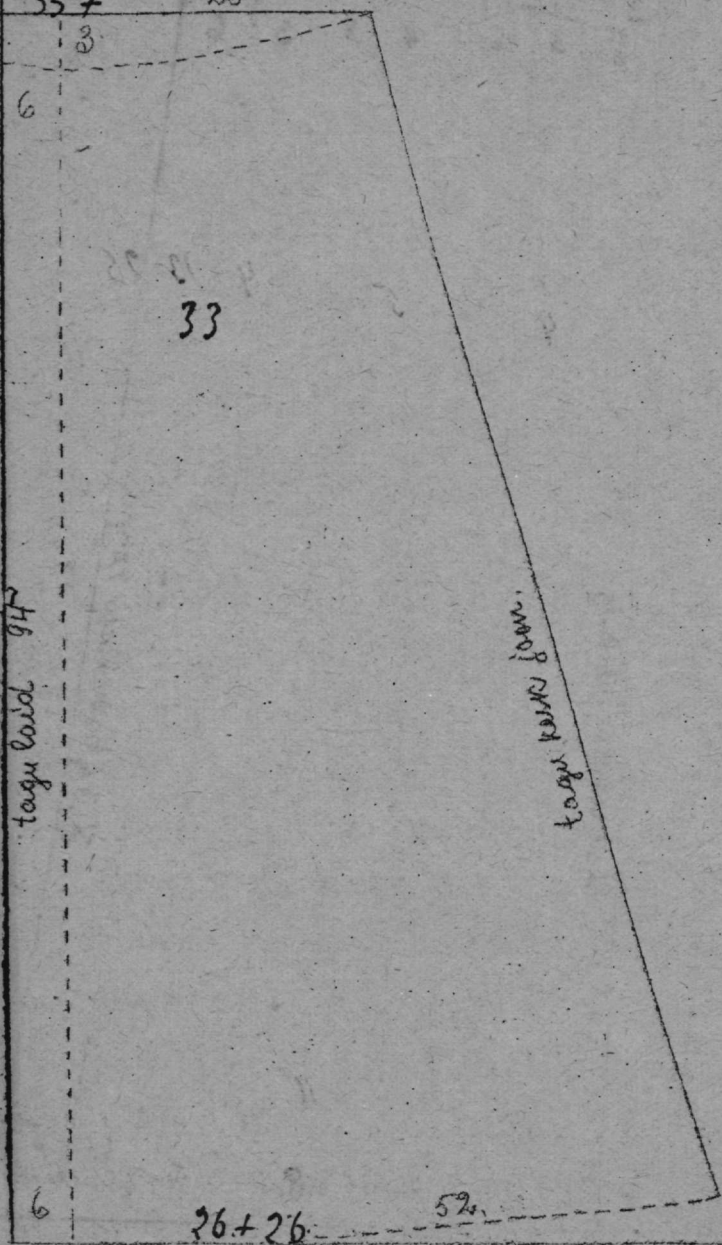
b. 28.

a). 14.

Wielaidne sulik - taga laud, joon. 19^g.

33-7 Cj. 26

Jaki joonistus.

- a). Rind. Eest alt ülese wööni 54 ts. Talja kohast laius 33 ts. sisselõikele 8 ts. juure = 41 ts., alt laius 48 ts. Wööst eest ülesse 45 ts. Eest taljast õlani üle õla pool mööte ja 3 ts. juurde = 48 ts. Ülewalt edasi 9 ts, siis 20 ts. ja eest alla 10 ts. 9 ts. kohast alla 8 ts ja 10 ts wiimase juurest kuni 20 ts- ni, saab kaela auk. 8 ts. juurest alla rinna tüki sisse 2 ts wälja wõtta. Riina tüki laius: 10 ts. kohalt 28 ts, käärse augu juurest 35 ts. Külje pikkus 20 ts., esimese õla pikkus 15 ts.
- b). Selg. Selja pikkus wööni 55 ts., laius alt: 38 ts, wöö kohast 20 ts. siis sisse lõikele 6 ts juure = 26 ts. Selja pikkus 40 ts. Kaela wähe kuni õlani 6 ts. Selja laius 18 ts, Üleõla poolst möödust 3 ts. ära wõtta selja pikkuse juurest liukra ülesse 40 ts. Õla pikkus 16 ts. Selja tüki laius kuni külje õmmeluse ni 22 ts.
- c). Pealmine waruk. Pikkus 65 ts., laius 26 ts. Eest ülewalt alla 15 ts ja 34 ts. wiimase kohast 4 ts. kaiserduks wälja wõtta, siis eest alt 4 ts. üles. Ülewalt edasi 5 ts. ja 13 ts. esimese kohalt alla 5 ts. ja tagant alla 6 ts; ühendada 15 ts., 5 ts, 13 ts, ja 6 ts saab pealmine waruka kumerus. Tagant ülewalt alla 25 ts. ja 44 ts. 44 ts. kohast waruka laius 20 ts. ja alt laius 17-19 ts.
- d). Alumine waruk. Pikkus 58 ts., laius 19 ts. Ülewalt alla 8 ts. ja 32 ts. wiimase kohalt. 3 1/2 ts. wälja wõtta. Ülewalt

edasi 14 ts., tagant alla 3 ts., ja alt eest ülesse 4 ts. mööta.
All laiuis 16 ts.

e) Mäha pööratud krae. Pikkus 24 ts., laiuis 14 ts., tagast
keskkoha laiuis 12 ts. All 1 ts. ära wõtta. All krae lai-
uis: 22 ts. ja eest 6 ts. (joon. 20^a ja b.).

Möödu wõtmine:

1. Ülemine laiuis	-	102	6. selja pikkus	-	40-90
2. Alumine	-	90	7. üle öla	-	88.
3. Rinna	-	44-56	8. waruka pikkus	-	65-58.
4 külje pikkus	-	20-70	9. waruka laiuis	-	26-19.
5 selja laiuis	-	36	10. puusa laiuis	-	116.

Keha järele jaki joonistus.

a) Rinna esimene pool. Pikkus 122 ts., laiuis 20 ts. All wööni
78 ts. mööta, siis eest 2 1/2 ts. ära wõtta. Wöö koha laiuis
15 ts., alt laiuis 16 ts. Pool üle öla möötu wööst eest üles mööta
ja 3 ts. juurde = 43 ts., salt edasi 9 ts. ja 18 ts., wiimase juurde
öla pikkus 4 ts., wööst liukna olani 48 ts. sest ülvalt alla
11 ts. - 9 ts. kohast alla 10 ts., siis ühendada 11 ts., 10 ts. ja
18 ts. saab kaela auk. Kaela august 10 ts. edasi, salt
2 ts. sisse wõtta kuni 11 ts.-ni

b) Rinna teine pool. Pikkus 122 ts., laiuis 28 ts. All üles möö-
ta wööni 78 ts., eest 1 1/2 ts. ära wõtta, wöö kohalt laiuis kuni
18 ts. sest ülvalt alla 22 ts. - edasi 7 ts. mõlemad jäänega

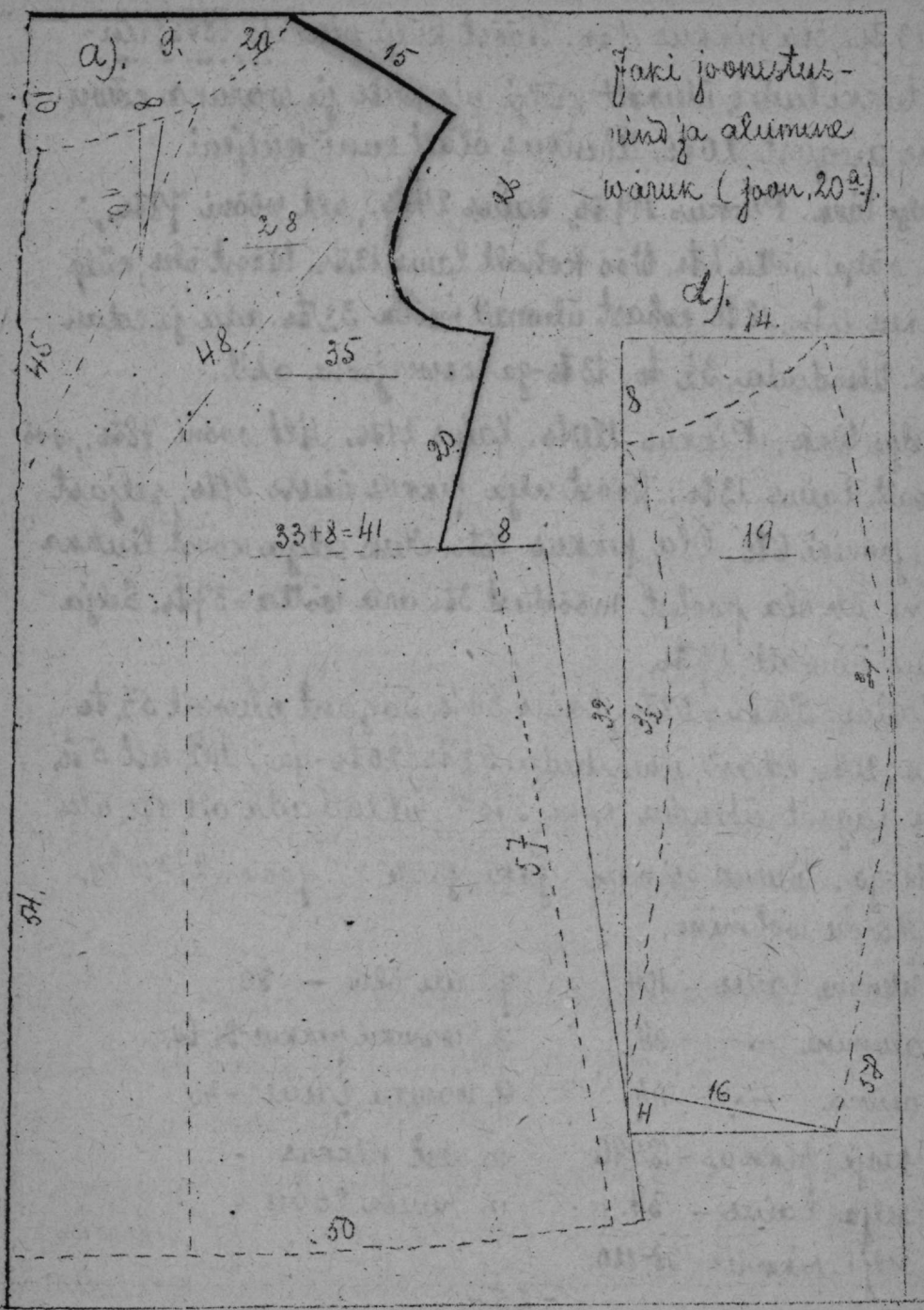
ühendada, mida kuni wõõni pikendada tuleb. Wõõst ola-
ni 43 ts., ola pikkus 11 ts. Wõõst külje pikkus 18 ts.; rin-
na tükki laius ülvalt külje pikkuse ja waruka kõver-
duse august 20 ts. Ühendus olast kuni küljeni

c) Külje tükk. Pikkus 119 ts., laius 24 ts., alt wõõni 78 ts.,
ust wälja wõtta 4 ts., wõõ kohalt laius 12 ts. Wõõst üles, külje
pikkus 18 ts., 18 ts. kohast ülvalt moota 3½ ts. alla ja edasi -
13 ts. Ühendada 3½ ts. 13 ts-ga koverjoone abil.

d) Selja tükk. Pikkus 120 ts., laius 24 ts., alt wõõni 78 ts., wõõ
kohalt laius 13 ts. Wõõst selja pikkus ülesse 39 ts., seljast
ola joonele 6 ts. Ola pikkus 16 ts. Kesk selja wõõst liuhka
olani üle ola poolst moodust 3 ts. ara wõtta = 37 ts. Selja
laius ülvalt 17 ts.

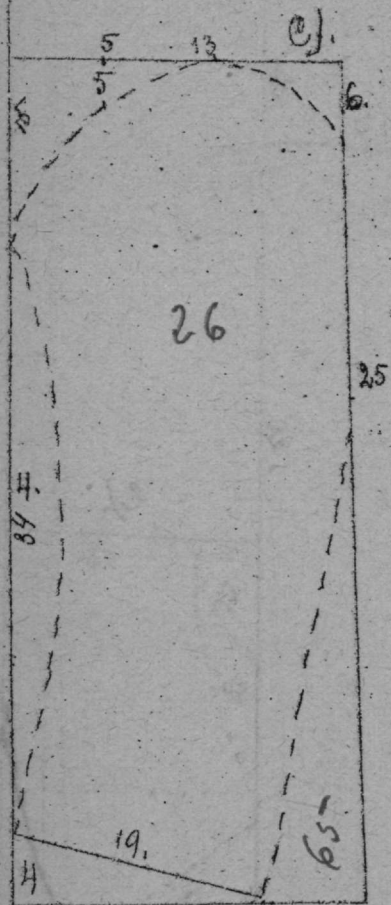
e) Kaelus. Pikkus 22 ts., laius 30 ts. Tagant ülvalt 5½ ts
alla, 20 ts. edasi, ühendada 5½ ts. 20 ts-ga, alt eest 5 ts.
üles, tagant ühendus kuni 5 ts-ni, ühendada alt 5 ts. üles
20 ts-ga. Warus esimese järje järjele. (joon. 2/2 a b.)
Mõõdu wõtmine:

1. ülemine laius - 104.	7. üle ola - 80.
2. alumine - - - 94.	8. waruka pikkus - 34-60.
3. rinna - - - 44.	9. waruka laius - 40.
4. külje pikkus - 18-96.	10. eest pikkus -
5. selja laius - 34.	11. peisa laius -
6. selja pikkus - 38-120.	

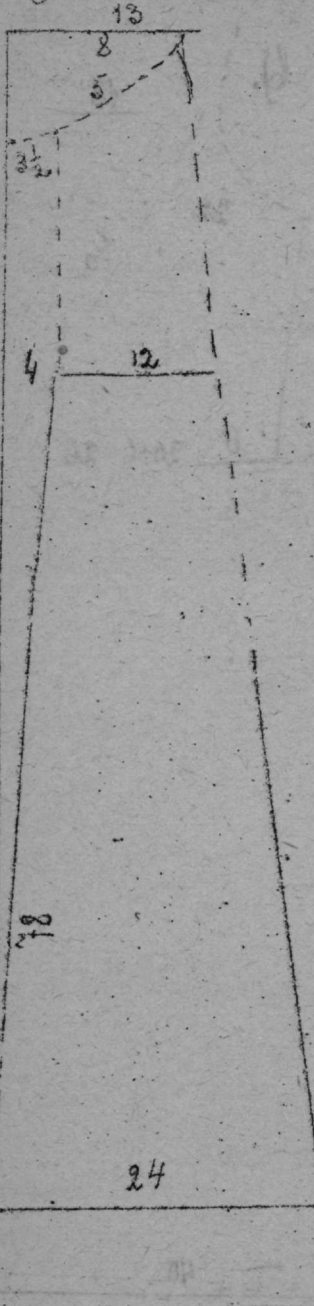
faksi joonistus-
 ürd ja alimise
 värnk (joon, 20^a).

Yakia joonistus - selg, pealmine warusik
ja krae joon. 20 E.

cj.

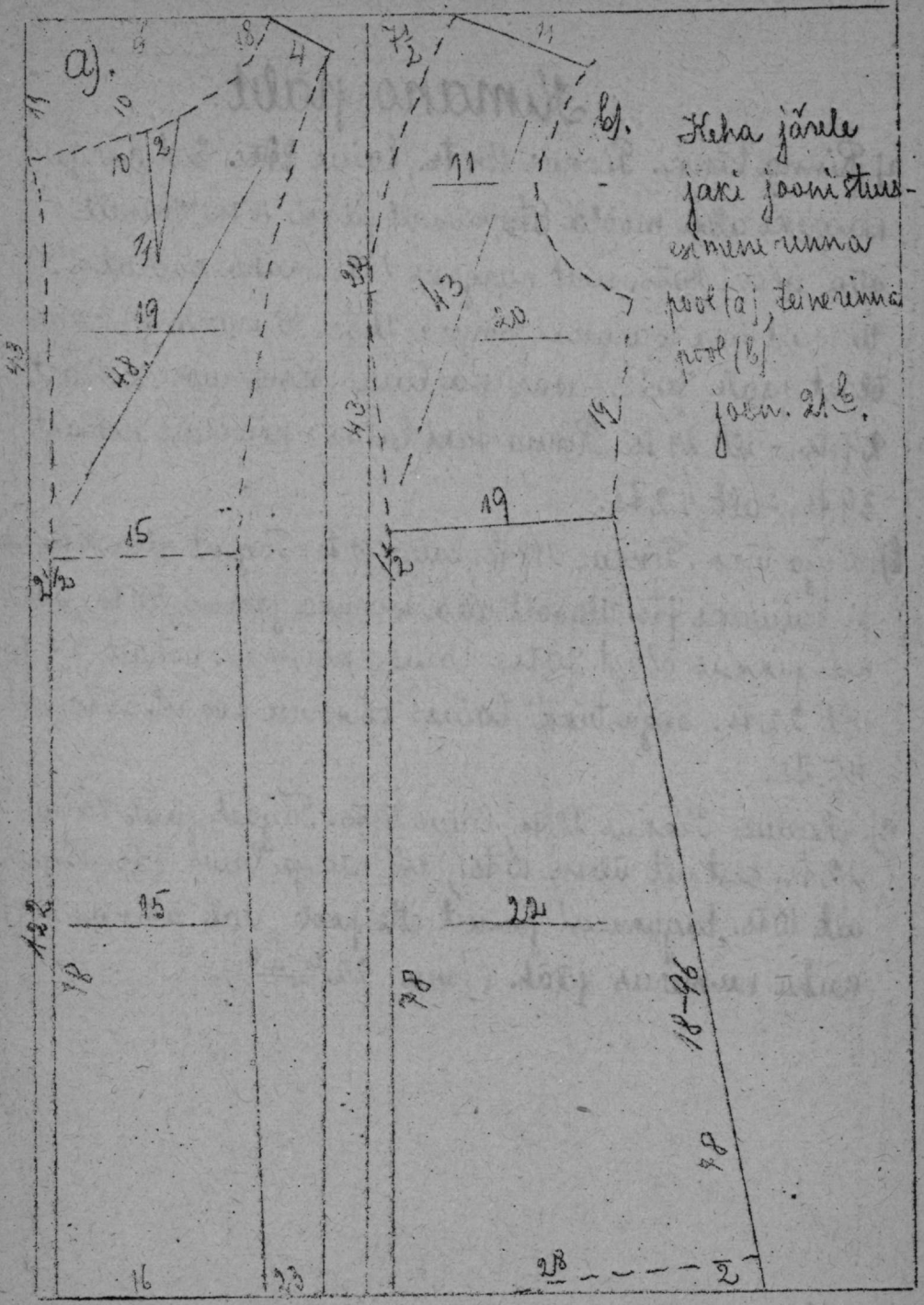
dj. 16

Käha järelle
 jaki jonnistu-
 nely tükas, selja
 tükas ja naelus
 jonn. 21^a.

ej.

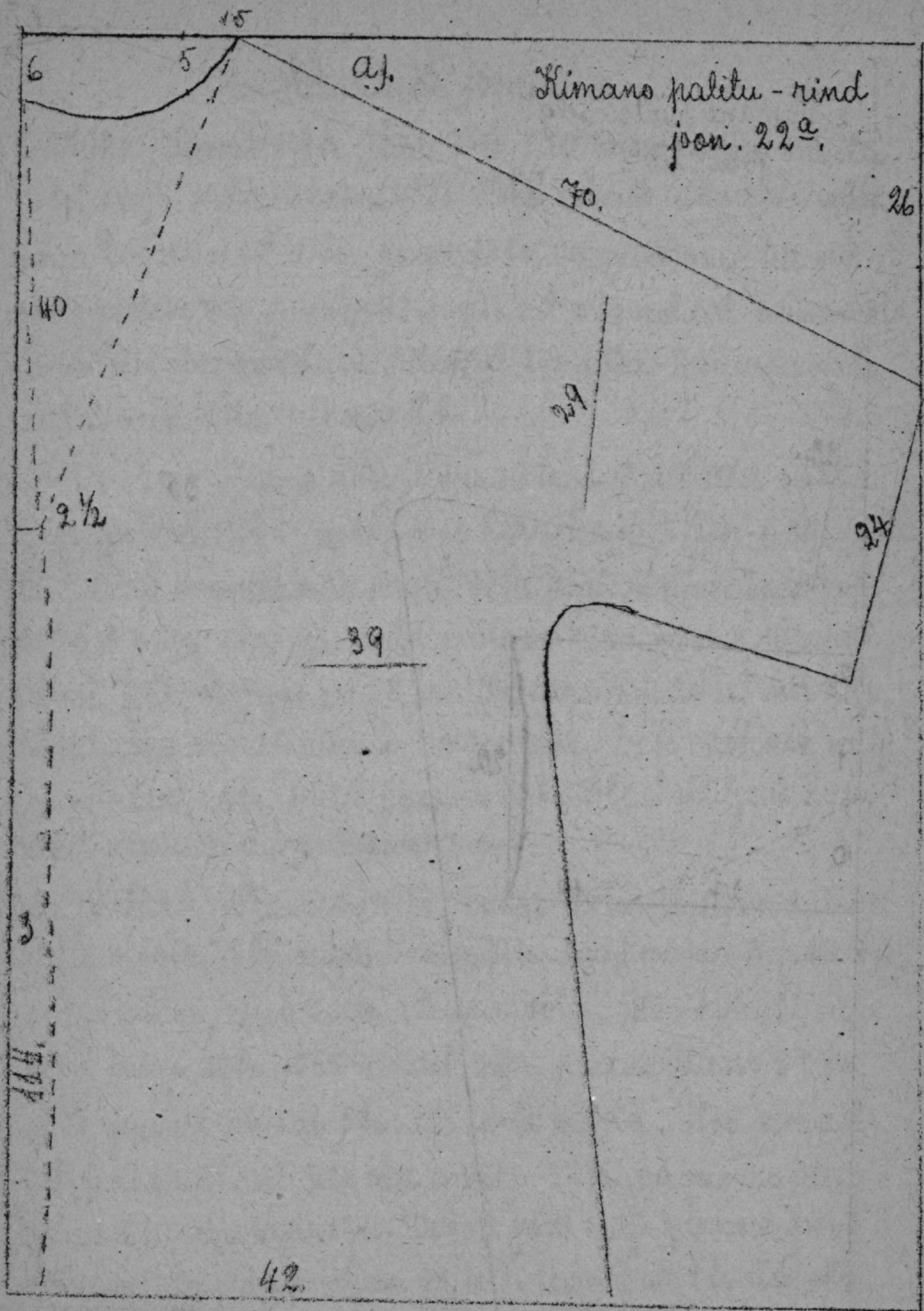

b). Keba järle
 jaxi jooi stus
 ex mē uua
 pool (a), teinē uua
 pool (b).
 jooi. 21.8.

Kimano palit.

- a) Rinna tükk. Pikkus 114 ts., laius 80 ts. Eest nurga
naaraks alla määta 6 ts, üüvalt edasi 15 ts. Üüvalt
alla wöövi 40 ts., sealt nurgaks 15 ts. maha pöörata.
Üüvalt alla waruka joonevi 26 ts. Waruka pikkus
õlast peale 70 ts. - waruka laius: kõweruse kohast
29 ts. - alt 24 ts. Rinna tüki laius: kõweruse kohast
39 ts. - alt 42 ts.
- b) Selja tükk. Pikkus 118 ts., laius 72 ts. Tagant alla 2 ts, eda-
si laiuses 7 ts. Üüvalt alla waruka joonevi 20 ts., waru-
ka pikkus õlast 70 ts. - laius: kõweruse kohast 27 ts.
alt 22 ts. Selja tüki laius: kõweruse kohast 35 ts., alt
45 ts.
- c) Kaelus. Pikkus 22 ts., laius 27 ts. Tagast jääb laius
22 ts. Eest alt ülesse 10 ts., esi nurga laius 7 ts. Tagast
alt 10 ts., tagumisest joonest ette pool, seal ühendus 7 ts,
kuhu numerus jääb. (joon. 22. a ja b.)

#7.

2

6j.

Himano palito - selg.

joon. 226.

20

70

22.

22
6-2

35

2

7

22

10

27

10

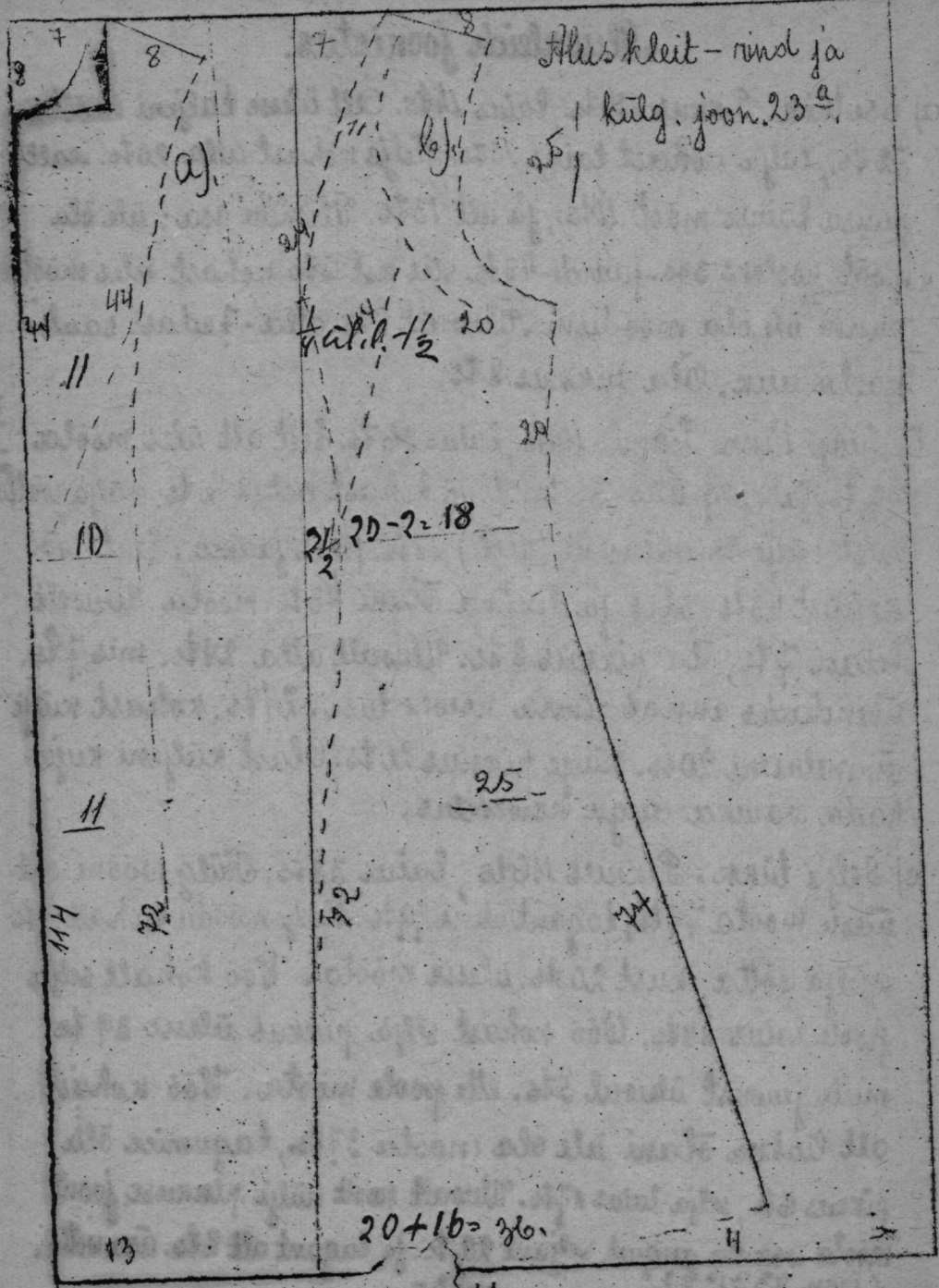
418,

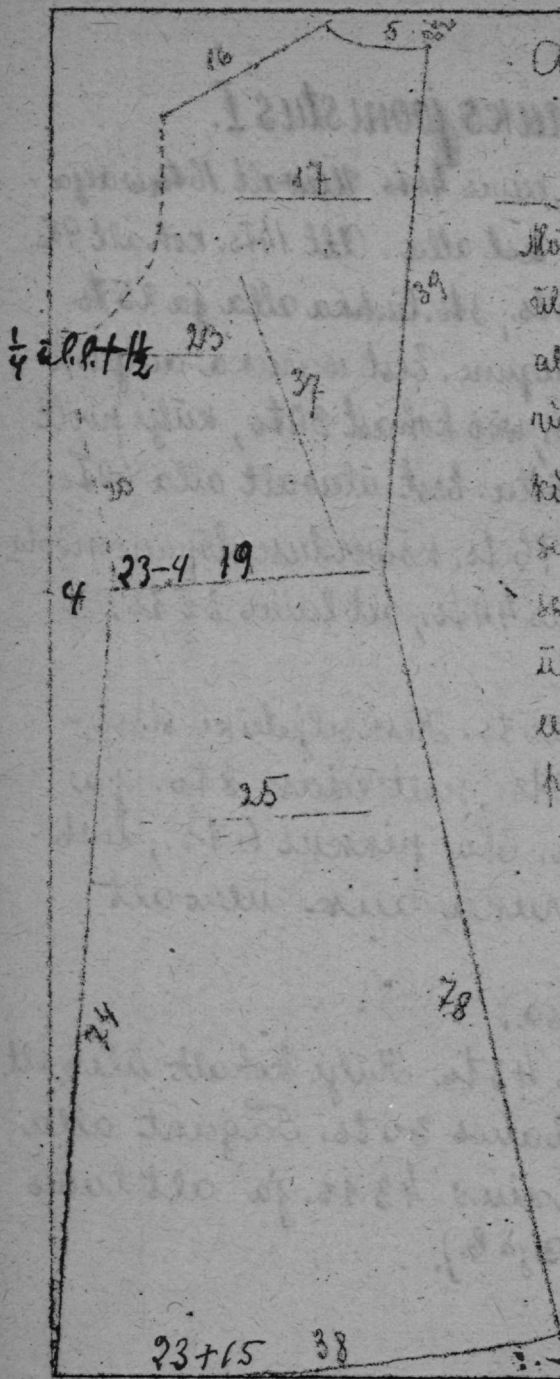
45.

Aluskleidi joonistus.

- a) Esi tükk. Pikkus 114 ts., laius 14 ts. All ülesse taljeni mööta 72 ts., talja kohast laius 10 ts. Talje kohast alla 20 ts. sealt puusa laiuse mööl 14 ts., ja all 13 ts. Ülemine osa: üle öla mööl proleks 3 ts. juurde 43 ts. siis esl wöö kohast üles mööta kurni üle öla mööduni. Ülewalt 8 ts. alla - Fedasi saab kaela auk. Öla pikkus 8 ts.
- b) Külje tükk. Pikkus 114 ts., laius 36 ts. Esst all üles mööta 72 ts. ja külje üles 76 ts. Wöö kohast esst 2 1/2 ts, wälja wõtta kust külje õmmelusest (rüsti) 18 ts. peal jääma. Esst wöö kohast 43 ts. üles ja liukka ölani 43 ts. mööta. Ülewalt edasi 7 ts, öla pikkus 8 ts. Ülewalt alla 24 ts. mis 7 ts. ühendades annab rinna kõwerduse. 24 ts. kohast külje õmmelusest 20 ts. külje pikkus 20 ts. Ölast küljeni kujutada waruka augu kõwerdus.
- c) Selja tükk. Pikkus 116 ts., laius 38 ts. Külje wööni all ülesse mööta 74 ts, tagant ülesse 79 ts. Külje möödu kohalt 4 ts wälja wõtta, kust 20 ts. ülesse mööta. Wöö kohalt selja poole laius 19 ts. Wöö kohast selja pikkus ülesse 39 ts. mille juurest ülewal 5 ts. ette poole mööta. Wöö kohast all liukka ölani üle öla mööta 37 ts., tagumise öla pikkus 16 ts., selja laius 17 ts. Ülewalt proolt külje pikkuse joont mööta waruka august seljani 22 ts. ja tagant all 2 ts. ära wõtta.
(joon. 23 23^a 2).

Fluskleit - rind ja
kulg. joon. 23^a.

Mõõdu võtmine:

- ülemine laius - 108
- alumine laius - 94
- nina laius - 46
- külje pikkus - 19-94
- selja laius - 37
- selja pikkus - 39-116
- üle-õla - 80
- est pikkus - 114
- puusa laius - 112.

Lärk püksi joonistus I.

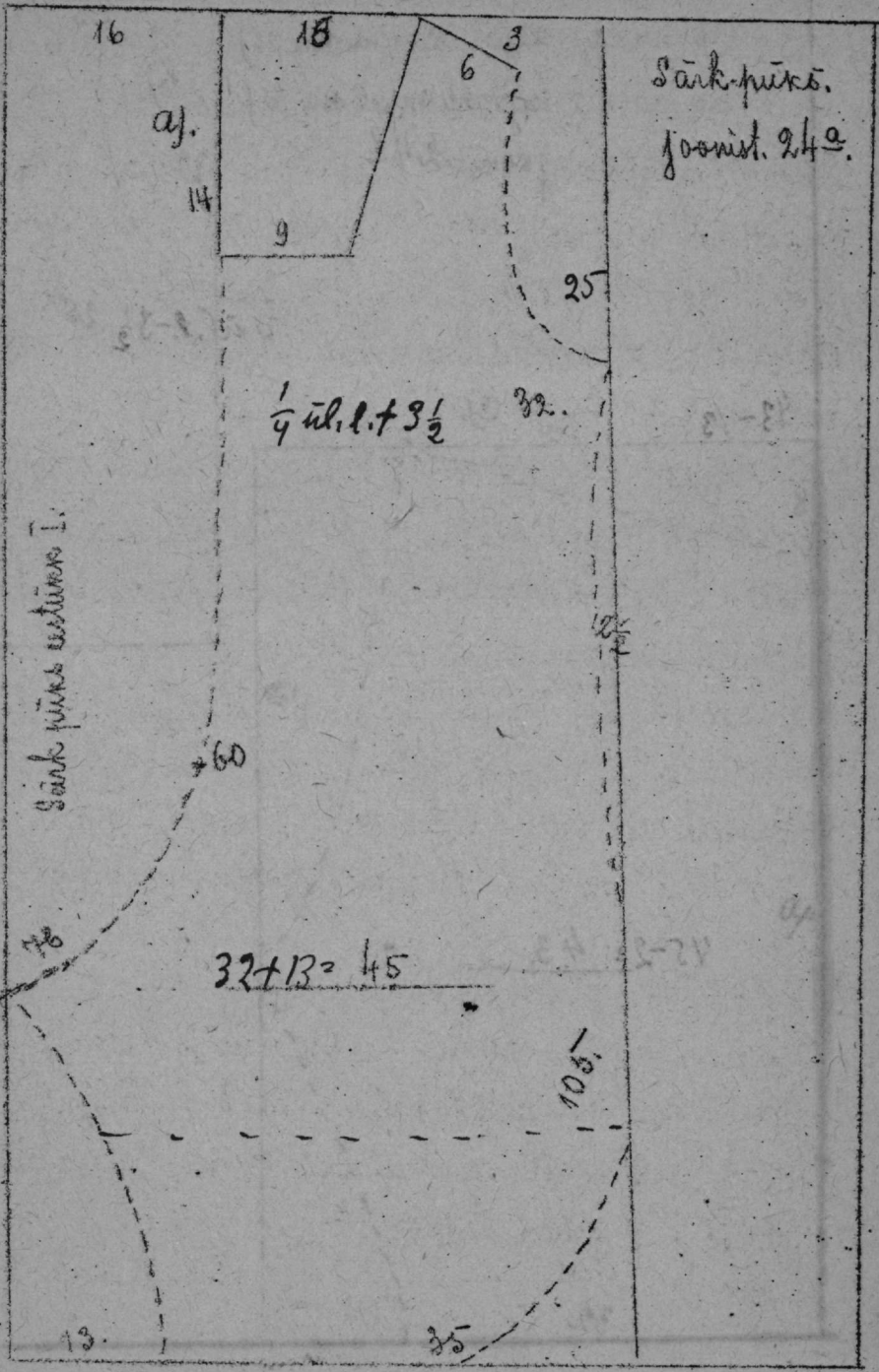
Esi tükk. Pikkus 105 ts., laius 44 ts. Ülevalt 16 ts., wäljalõikenij 16 ts. õlani, 14 ts. eest alla. Alt 14 ts. kohalt 9 ts. sisselõige. Õla pikkus 6 ts., 3 ts. liuhka alla ja 25 ts. ülevalt alla waruka auguni. Eest waruka auguni rinna tükki laius 32 ts., wöö kohast 30 ts., külje poolt wöö kohast 2 ts. sisse wõtta. Eest ülevalt alla 60 ts. kõwerduse alguseni ja 76 ts. kõwerduse lõpuni mõõta. Kõwerduse kohalt laius 44 ts., alt laius 35 ts.

b). Selja tüki ülemine osa.

Pikkus 43 ts., laius 25 ts. Kesk seljatuiki sisse-
lõikeks alla mõõta 10 ts., eest edasi 8 ts. ja
ülevalt edasi 12 ts. Õla pikkus 6 ts., liuh-
ka alla 2½ ts. Waruka auk ülevalt
alla 22 ts.

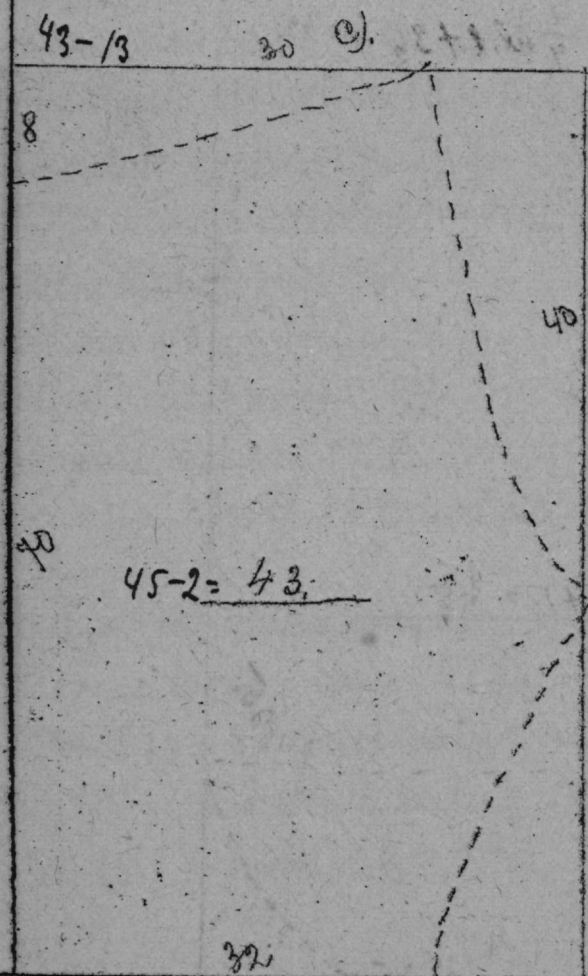
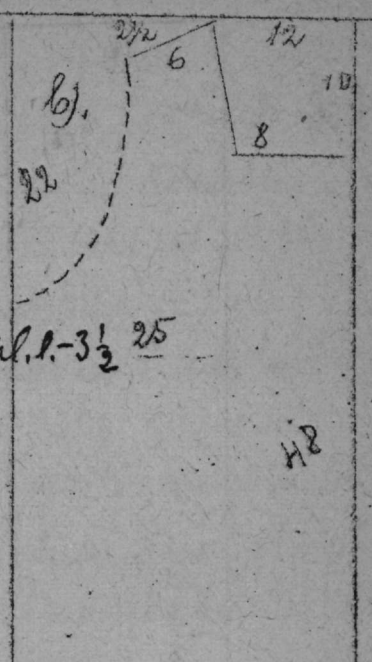
c). Selja tüki alumine osa.

Pikkus 40 ts., laius 43 ts. Külje kohalt ülevalt
alla 8 ts., ülevalt laius 30 ts. Tagant alla
40 ts., selle kohalt laius 43 ts. ja alt laius
32 ts. (joon, 24 a ja b.).

Särk-püks.
 joonist. 24^a.

Särk-piir. - selja ülimine osa (b)
 - selja alumine osa (c).
 joon. 24^b.

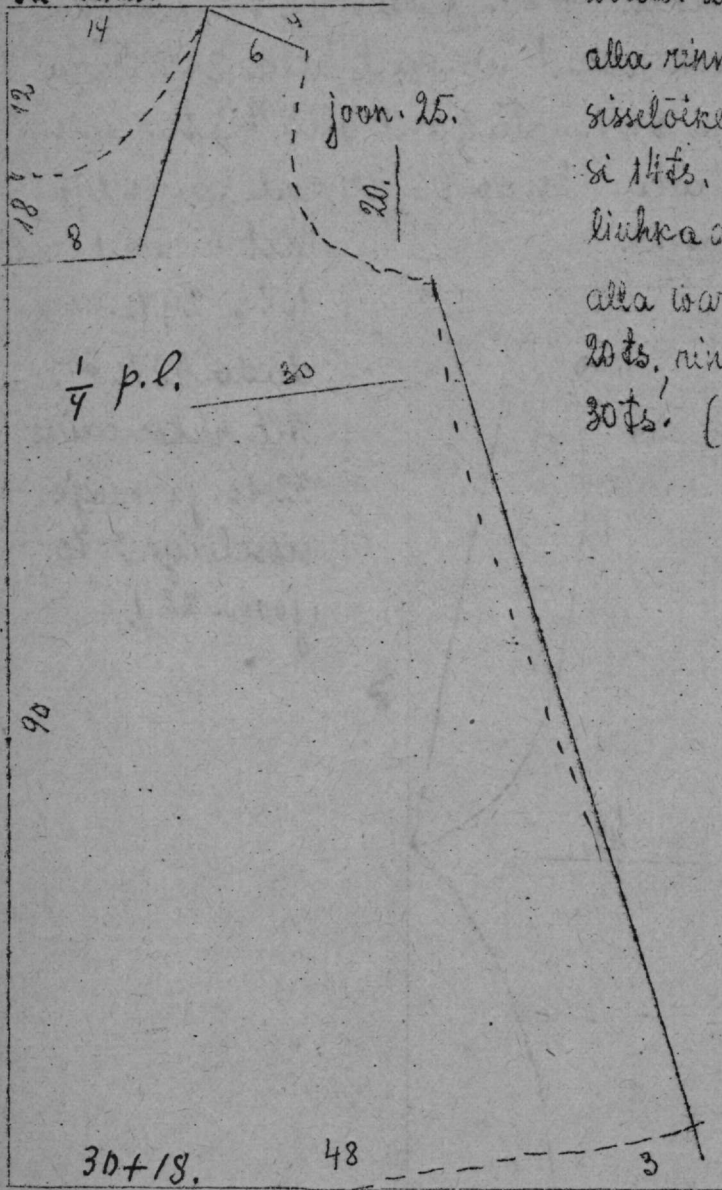
48

32

Kais särgi joonistus.

Särgi pikkus 90 ts, alt laius 48 ts. Alt külje kohast 3 ts ära võtta. Ülevalt eest 18 ts.

$\frac{1}{2}$ ole laiust

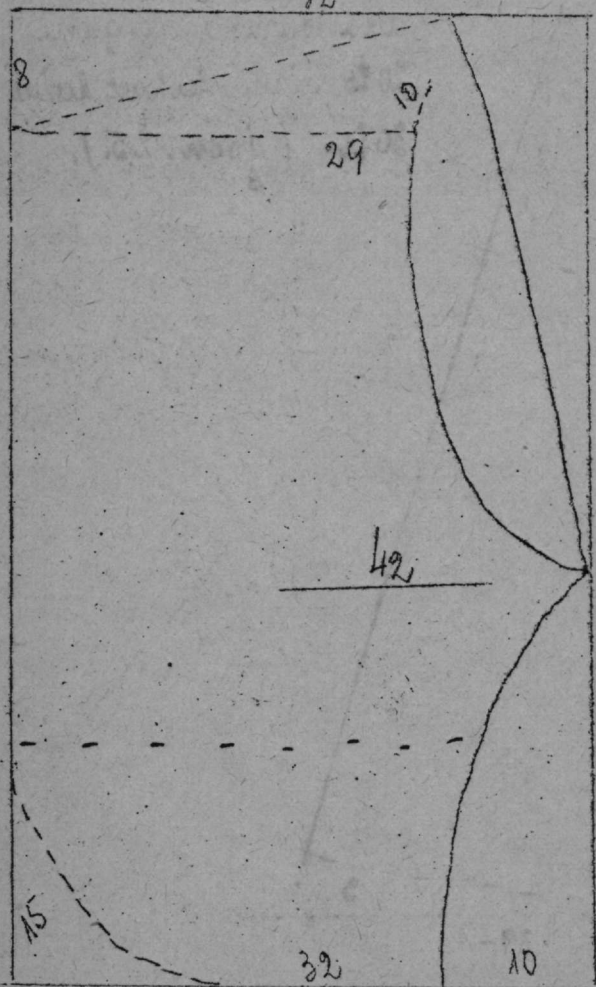
alla rinna ja 12 ts selja sissetõikeks. Ülevalt edasi 14 ts. Õla pikkus 6 ts, lihkka alla 4 ts. Ülevalt alla varuka auguni 20 ts, rinna kohalt laius 30 ts. (joon. 25.).

Kõis püksi joonistus.

Püksi pikkus 44 ts., laius 42 ts. pool lõiget. Külje kesk joonest ülevalt alla 8 ts. Taga tükki laius 22 ts. Tagant alla 43 ts., mis 32 ts. ühendada. Esipool: ülevalt laius 29 ts.,

joon. 26.
32

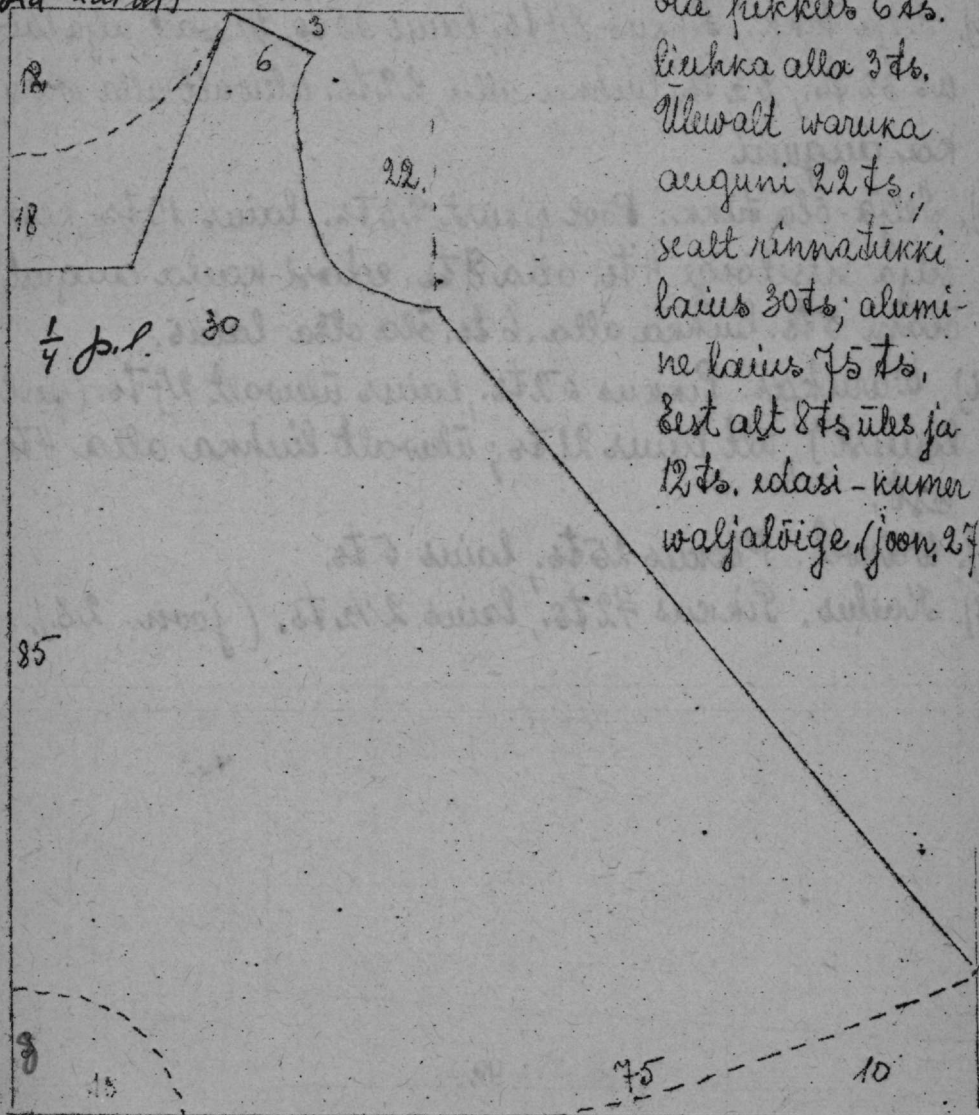
kest ülevalt alla 10 ts., 29 ts. ühendada 43 ts. 2a. All püksi laius 32 ts. ja külje sisselõige 30 ts. (joon. 26.).

Särk-püksi joonistus II.

Pikus 85 ts., laius 75 ts. Eest ülevalt sisselõikeks
 alla 18 ts. - edasi 8 ts. Ülevalt olani 14 ts., sealt

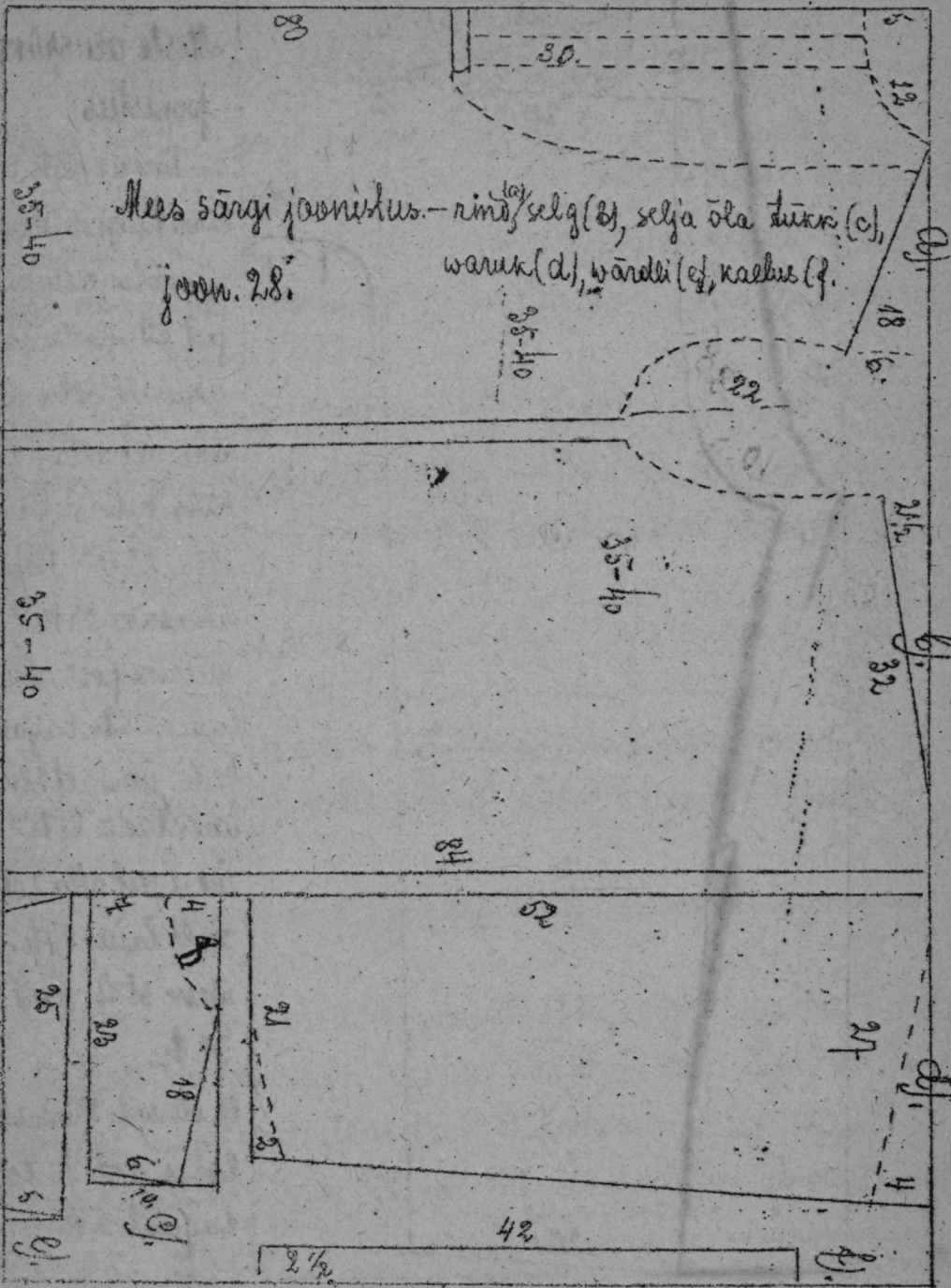
$\frac{1}{2}$ öla laiust joon. 27.

öla pikkus 6 ts.
 liuhka alla 3 ts.
 Ülevalt varuka
 auguni 22 ts.,
 sealt rinnatükki
 laius 30 ts.; alumine
 laius 75 ts.
 Eest alt 8 ts üle ja
 12 ts. edasi - kumer
 waljalõige (joon. 27)

Mees särgi joonistus.

- a). Rinna tükk. Pikkus 80 ts., laius 35-40 ts. Kaela auk 5 ts. alla - 12 ts. edasi. Rinna tükile 2 wolti, 30 ts. sisselõikeks. Õla pikkus 18 ts. õlal liuhka alla, 22 ts. waruka auguni
- b). Selja tükk. Pikkus 84 ts., laius 35 ts. Ülevalt selja laius 32 ts., 2 ½ ts. liuhka alla, 22 ts. ülevalt alla waruka auguni
- c). Selja-õla tükk. Pool pikust 23 ts., laius 10 ts. kesk-selja sisselõige 4 ts. alla 8 ts. edasi kaela august õlani 5 ts. liuhka alla. 6 ts. õla otsa laius.
- d). Warukas. Pikkus 52 ts., laius ülevalt 27 ts. (pool laiust), alt laius 21 ts.; ülevalt liuhka alla 4 ts. ast.
- e). Warwel. Pikkus 25 ts., laius 5 ts.
- f). Kaelus. Pikkus 42 ts., laius 2 ½ ts. (joon. 28.).

Mees särgi joonistus - rinda^(a), selg (b), selja öla tükk (c),
 varruk (d), vändli (e), kaelus (f).
 joon. 28.

35-40

35-40

35-40

35

42

2 1/2

1/2

38

30

5

12

31

18

16

22

21 1/2

32

34

35

4

18

27

6

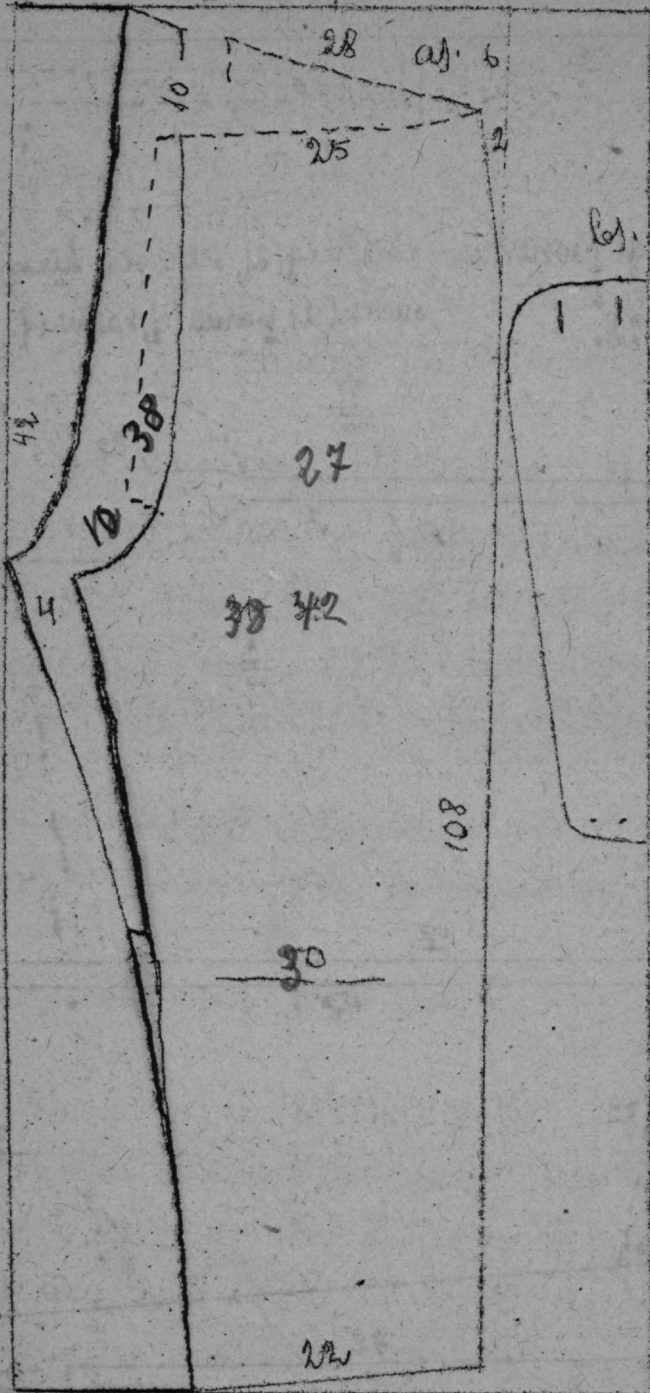
27

4

42

juun. 29.

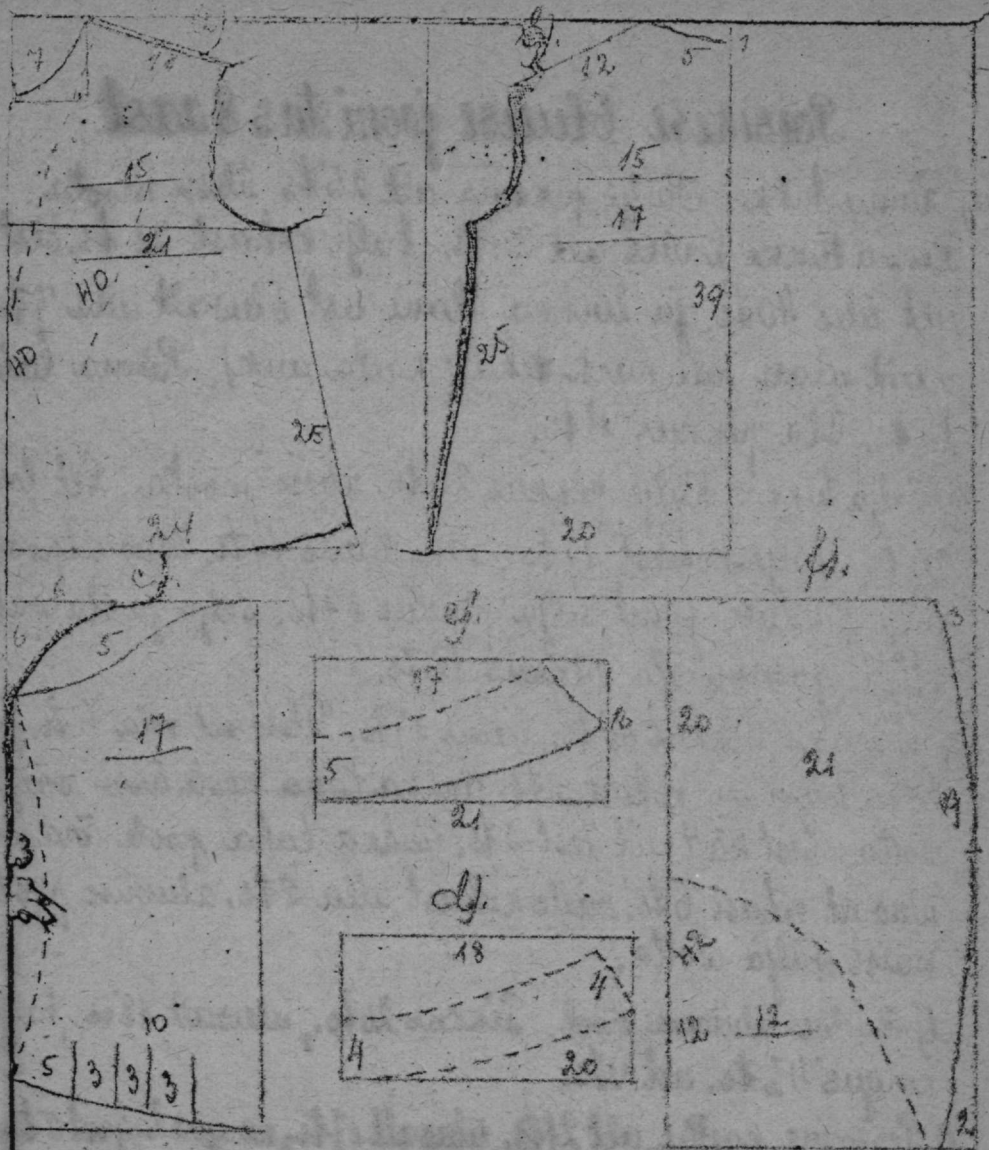
Meste aluspüksi joonistus.

a). Pikkus 108 ts., laius
42 ts., külje nurrkohast
alla 6 ts., eestüür küh-
jest ettepoole 25 ts.,
ülevalt alla 10 ts.,
ülevalt alla 42 ts.,
42 ts., kohast laius
38 ts., 25 ts.² köht
ühenda 38 ts.,³ ta-
gumene pool ülevalt
laius 28 ts., tagant alla
42 ts., ülevalt 28 ts., köht
ühenda 42 ts.⁴, ed-
tükil ast alla 20 ts.
sealt laius 27 ts., all
ülene 28 ts., sealt laius
32 ts.

b). võruod. Pikkus 42 ts.,
laius eest 10 ts.,
tagant 5 ts.
(juun. 29.).

Poisikese bluuse joonistus 8 aast.

- a) Rinna tük. Külje pikkus alt 25 ts, ülesse mõõta.
 Rinna tükki laius alt 24 ts, - talje kohast 21 ts, eest
 alt üles 40 ts, ja liuhka olani eest ülvalt alla 7 ts,
 sealt edasi neli nurk teha (kaela auk), Rinna laius
 15 ts. Ola pikkus 11 ts.
- b) Selja tük. Külje pikkus 25 ts, ülesse mõõta. Alt laius
 20 ts, - talje kohast 17 ts, selja laius 14 ts, ülvalt poolt
 külje pikkuse joont, selja pikkus 39 ts, Selja ja ola wahke
 5 ts, tagumini ola pikkus 12 ts.
- c) Waruk. Pikkus 40 ts, laius 17 ts. Ülvalt alla 6 ts, ja
 24 ts, wiimase kohast 3 ts, liuhka taka poolt ära wälja
 wõtta. Eest kätt all eest 3 ts, liuhka taka poolt ära wõtta
 ülvalt edasi 6 ts, mille kohast alla 5 ts, alumise poolt
 käist wälja wõtta.
- d) Kaelus alumine pool. Pikkus 20 ts, ülvalt 18 ts, tagant
 kõrgus 4½ ts, eest 4 ts.
- e) Pealmine kaelus, alt 21 ts, ülvalt 17 ts, kõrgus tagant 5 ts - eest 5 ts.
- f) Matrose kaelus (raae). Pikkus 42 ts, laius 21 ts, Tagant alt laius
 18 ts, tagant pikkus kaela auguni 20 ts, kaela august 12 ts, ette poolt ja
 kõrgumini 12 ts, eest 2 ts, ära wõtta kuni 10 ts, et nurk teraw jääks. (joon 30)
Mõõda mõlm.	ülemine laius - 76 ts.	selja edasi - 30 ts.	waruka pikkus - 40 ts.
	alumine - " - 78 "	selja pikkus - 39 ts.	kaeluse laius - 34 "
	riina - " - 30 "	üle ola - 78 "	
	kaelje pikkus - 25 "		

Paisikese blüuse joonistus saastasele. — rinnatükk (a), seljatükk (b), varruk (c), alumine kaelus (d), pealmine kaelus (e), matrose kaelus (f). Joon. 30.

Poisikese püksi joonistus saastasele.

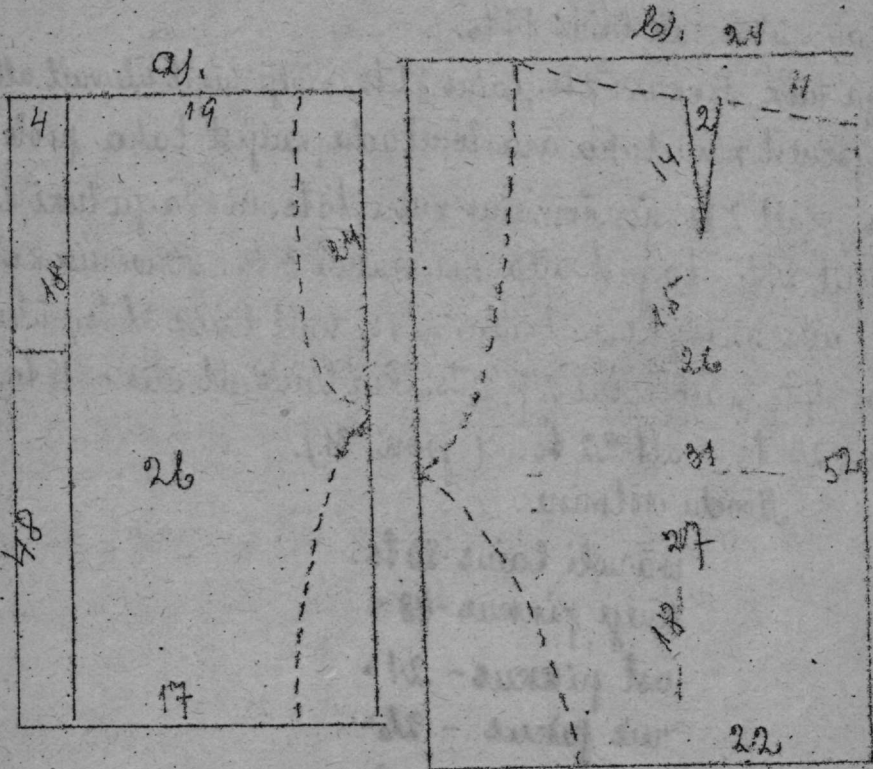
a) Esi tükk. Pikkus 48 ts., laius 23 ts., ülvalt külje tükile 4 ts. allamineku jagu kuni 18 ts. pikuseni juurde anda
Es tüki laius ülvalt 19 ts., est alla kõveruseni 24 ts., sealt
reie laius 23 ts., alt laius 17 ts.

b) Taga tükk. Pikkus 52 ts., laius 32 ts. Külje tükil ülvalt alla
keskjoonest kuni taha ära lõpetada, küljest taha poole
11 ts., sealt 2 ts. sisseõmmelus kuni 14 ts. - ni Taga tüki laius
ülvalt 21 ts., tagast alla kõveruseni 31 ts., Kõveruse kohast
reie laius 32 ts., ülvalt alla 15 ts., sealt laius 26 ts.; ülvalt
alla 27 ts., sealt laius 27½ ts. Reie laius alt ülesse 18 ts., sealt
laius 24 ts. - alt 22 ts. (joon. 31.).

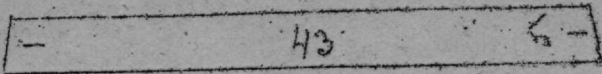
Möödu võtmine:

wärwli laius - 80 ts.
külje pikkus - 48 "
est pikkus - 24 "
reie pikkus - 26 "
reie laius - 54 "
alt laius - 40 "

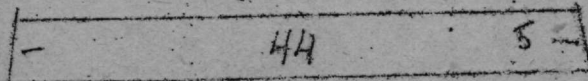
Põlvi kes püksi joonistus 8 aastasele - esi tükk (a),
tagu tükk (b) joon. 31.

esimene wärwel

tagumine wärwel.

Tütarlapse kleidi joonistus 8-10 aastasele.

- a) Rinna tükk. Pikkus waruka auguni 30 ts., ülevalt laius 23 ts., -alt laius 27 ts. Eest alt ülesse mööta 52 ts ja liuhka rinna laius joone joone peale saab öla joon. Ülevalt alla 7 ts. siis iga pidi neli nurk teha saab kaela auk. Öla joon kaela august üle öla marki 10 ts. Rinna laius 15 ts.; ülevalt poolt külje pikkuse joont ölast kuni külje õmmeluse ni waruka kõverus kujutada.
- b) Selja tükk. Külje pikkus 30 ts., alt ülesse mööta. Alt laius 2 ts., ülevalt laius 18 ts. Selja pikkus 45 ts. 5 ts liuhka ette pool selja wähe kuni öläni üle-öla mөөt 46 ts. liuhk selja pikuse juurest alt ülesse öla jooneni ja ühendada 5 ts. kohaga.
- c) Alumine osa woldis, ehk krookes. Woldidele $4\frac{1}{2}$ küünart riidet, $3\frac{1}{2}$ ts. woldide wähe - krookedele $3\frac{1}{2}$ küünart riidet pikkus 36 ts.
- d) Warukas. Pikkus 42 ts., laius 18 ts., ülevalt alla 8 ts., edasi ülevalt 8 ts., wümar 8 ts. kohast 3 ts. alla saab pealmine pool warukast. 3 ts. kohast alla 4 ts. - alumine pool warukast üst ülevalt alla 23 ts, 3 ts kõverus wälja wotta alt eest 3 ts. liuhka ära wotta. (joon 32.).

Mööde wõtmine:

ülemine laius - 82 ts.; alumine laius - 76 ts.

rinna laius - 30;
külje pikkus - 30-70;
selja laius - 30;
selja pikkus - 37-82;
üle öla - 78;

varuka pikkus - 42;
varuka laius - 18;
esimene pikkus - 80;
puusa laius - 82.

Tütarlapse kimono kleidi joonistus 6.aast.

Pikkus 65 ts., laius 28 ts. Tagant alla 2 ts., eest alla 5 ts. -
öla poole 6 ts., best 5 ts., juurest idasi varuka pikkus 32 ts.,
varuka laius kõveruse kohast 15 ts. alt laius 14 ts. Kleidi
laius varuka kõverduse kohast 22 ts. - alt 28 ts. (joon 33)

Mõõdu võtmine:

ülemine laius - 88 ts.

keha ümbermõõt - 78"

alt laius - 15"

eest pikkus - 65 ts.

varuka laius - 15"

varuka pikkus - 32"

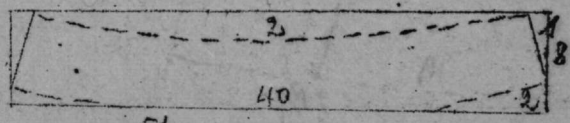
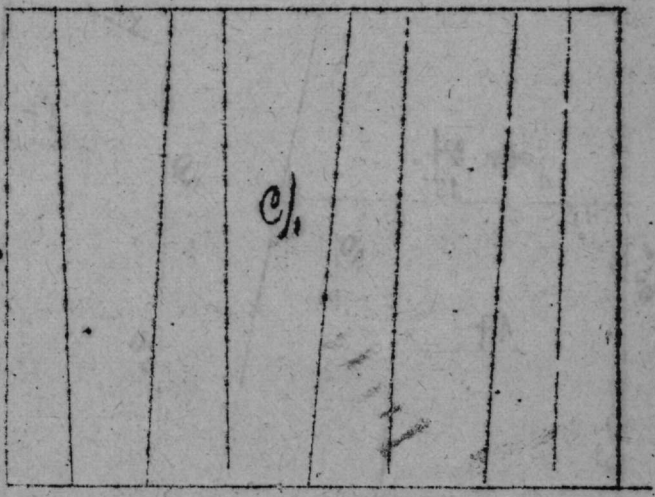
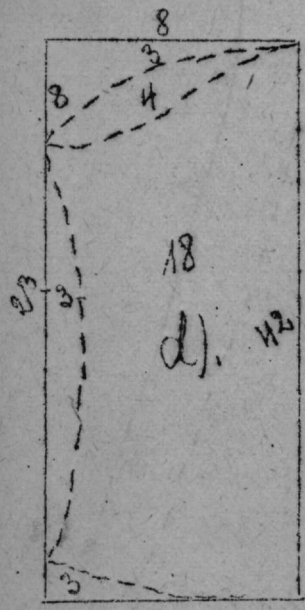
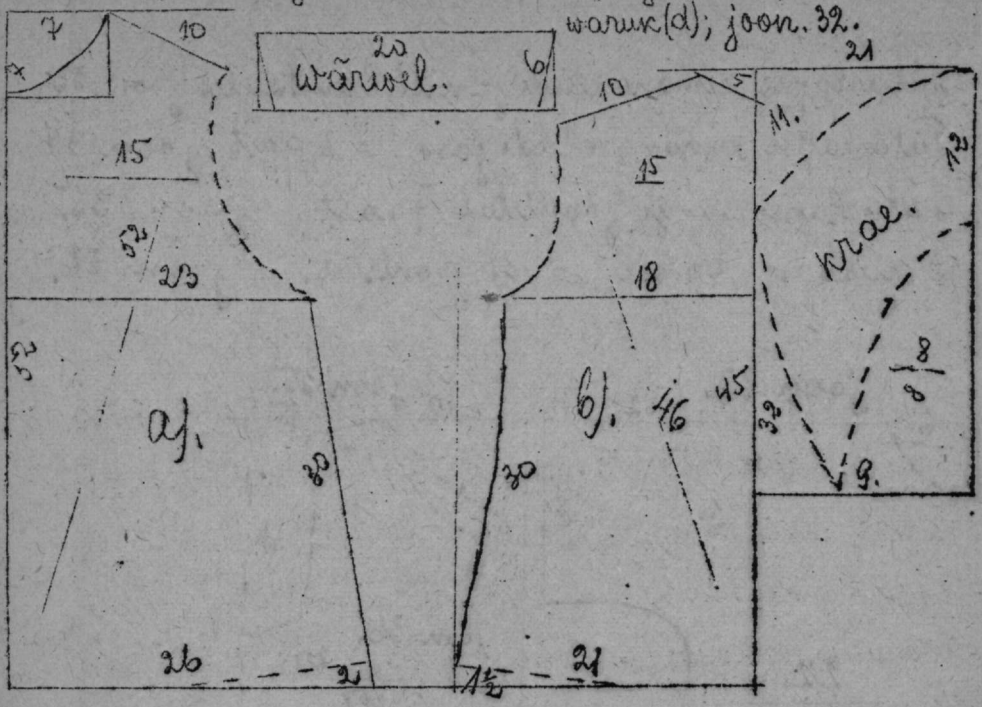
Tütarlapse kimono kleit 1-3 aast.

Pikkus 50 ts., laius 20 ts., kaela kaari sügavus 3 ts.,
laius 4 ts. Varuka pikkus 15 ts., laius 10 ts. Kleidi
laius varuka kõverduse kohast 17 ts. - alt 19 ts. (joon 34)

Tütarlapse särigi joonistus 7.aast.

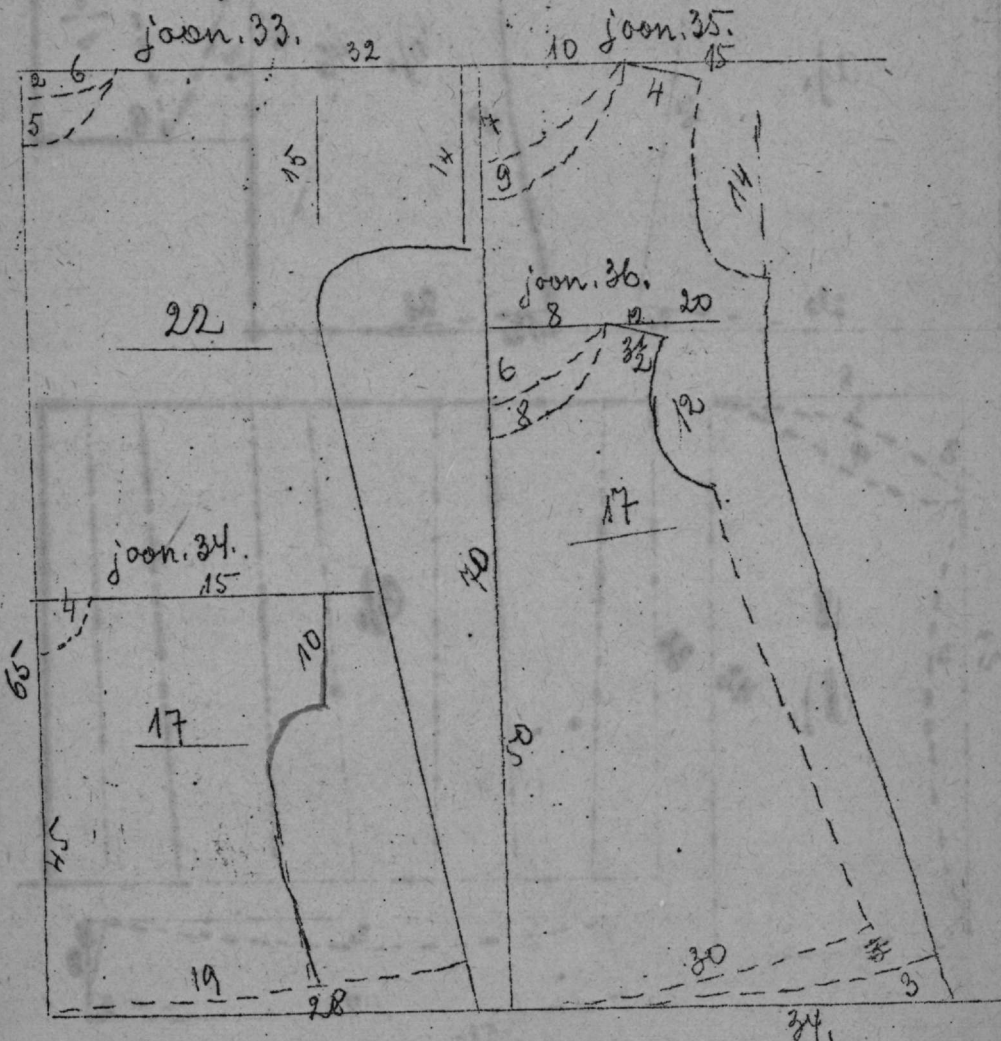
Pikkus 70 ts., laius 34 ts., öla laius 15 ts. Kaela kaari
sügavus: tagast 7 ts., eest 8 ts. Öla pikkus 4 ts. Varuka augu
sügavus 14 ts. Särigi laius: varuka august 20 ts. - alt 24 ts. (joon 35)

Tatarlapse kivi joon. - rinna tükk (a); selja tükk (b); alumine osa (c);
 varruk (d); joon. 32.

Tütarlapse kimano kleidi joonist, 6 aastasele, joon. 33.
 Tütarlapse kimano kleidi joon. 1-3. aast. joon. 34.
 Tütarlapse särgi joonistus 7 aast. joon. 35.
 3 aastase lapse särgi joonistus, joon. 36.

3.aast. lapse särgi joonistus.

Pikkus 50 ts., laius 30 ts., öla laius 12 ts. Kaela kaart
sügavus tagast 6 ts., eest 8 ts. Öla pikkus $3\frac{1}{2}$ ts. Waruka
august 1, sügavus 12 ts. Särgi laius:
waruka august 24 ts., alt 30 ts. (joon. 36).

Tütarlapse pükste joon. 8.aast.

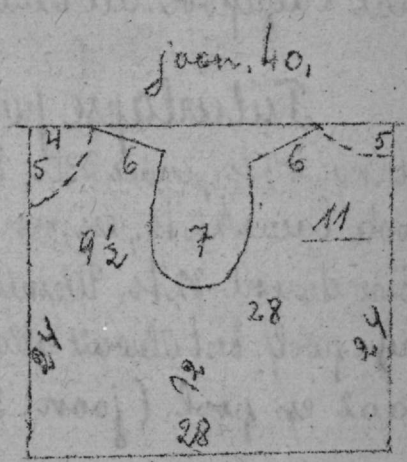
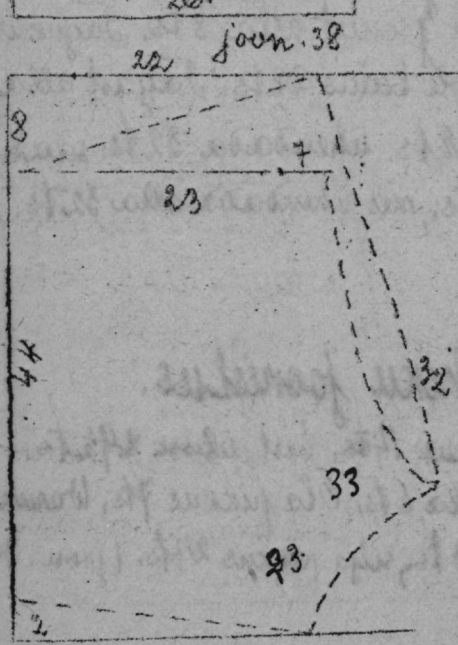
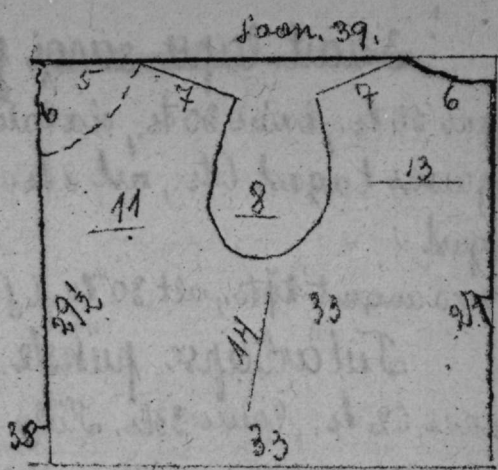
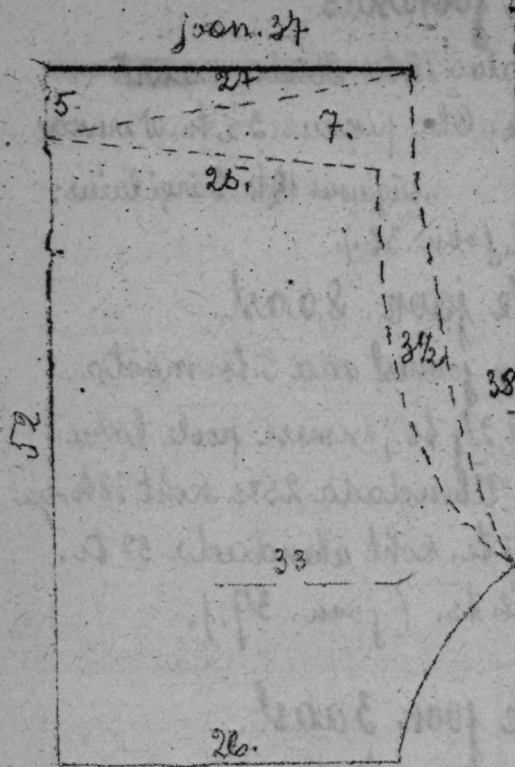
Pikkus 52 ts., laius 33 ts. Külje joonest alla 5 ts. mööta.
Tagumise poole laius ülevalt 27 ts., esimese poole laius
25 ts. Eest ülevalt alla 7 ts. Ühendada 25 ts. koht 38 ts-iga
saab esi pool. Tagu pool 27 ts. koht ühendada 38 ts.
saab tagu pool. Alt laius 26 ts. (joon. 37.).

Tütarlapse pükste joon 3.aast.

Pikkus 44 ts., laius 33 ts. Külje joonest alla 8 ts. Tagumise
poole laius 22 ts., esimese poole laius 23 ts. Tagast alla
kõverdueni 22 ts. Ülemine 22 ts., ühendada 32 ts. saab
tagu pool. Eest ülevalt alla 7 ts., mis ühendada alla 32 ts.
saab esi pool. (joon. 38.).

3.aast. lapse pihiku joonistus.

Ülemine laius 33 ts., külje pikkus 14 ts. Eest ülesse 29 $\frac{1}{2}$ ts.
Kaela kaare laius 5 ts., alla 6 ts. Öla pikkus 7 ts. Waruka
kaari wähe 8 ts. Selja laius 13 ts., selja pikkus 27 ts. (joon. 39.).

Tütarlapse püüste joon 38aast-joon 3
 3aast. tütarl. püüste joon. joon. 38
 3aast. lapse pihiku joonistus. joon. 39.
 Väikse lapse pihiku joon. joon. 40

Wäikse lapse pikine joonistus.

Ülemine laius 26 ts., külje pikkus 12 ts., sest ülesse 24 ts., Kaela kaare laius 4 ts., alla 5 ts. Ola pikkus 6 ts., Waruka kaare wähe 7 ts., Selja laius 11 ts. (joon. 40.).

Tütarlapse põlle joonistus 8 aastasele.

Pikkus 80 ts., laius 40 ts., ülvalt alla 48 ts., selle kohalt laius 36 ts., Kaela kaari sügavus 12 ts., laius 7 ts.; ola laius 6 ts., esimesest - tagumiseni 20 ts. wahet. Waruka koweruse sügavus 28 ts. (joon. 41.).

Rüüdest mütsi joonistus täiskaswanule.

a) Mütsi põhi. Pikkus 30 ts., laius 24 ts., Nurgad ümarguseks teha poolringis, 3 ts. ära wõttaks.

b) Mütsi äär. Pikkus 34 ts., laius 10 ts. All nurgadest 7 ts. üles sealt rajulada kumerus kuni kesk kohani. Ülvalt nurgast edasi 2 1/2 ts. ja 7 ts. liuhka ühendada. Ülvalt kesk kohast 5 ts. kumeruseks sisse wõtta. c) Pealmine äär. Pikkus 30 ts., laius 7 ts. Wõtta nende pool mõrta. (joon. 42.).

Wäikse lapse mütsi joonistus.

a) Mütsi külje lükk. Pikkus 18 ts., laius 14 ts. Sest ülvalt 1 ts. kumeraks wõtta ja. All 1 ts. liuhka ülesse. Külj 2 ts. kumeraks wõtta ja. all 2 ts. liuhka ülesse.

8j. Wahe lükk. Pikkus 28 ts., laius 14 ts., eest liuhka 14 ts.,
ära wõtta, tagast 2 ts. alt ülesse. (joon. 43.)

Ristimise kleit.

a) Kleidi pikkus 88 ts., laius 46 ts. Kaela kaar alla $3\frac{1}{2}$ ts.,
laius 4 ts. Õla pikkus ühes wõltidega 18 ts., ilma 6 ts.
Waruka augu sügawus 11 ts., laius 6 ts. Tärgumise
õla pikkus ühes wõltidega 18 ts. Kaela wahe 5-6 ts.
ühes aluäärrega. Tärgast kinni.

b) Waruk. Pikkus 16 ts., laius 12 ts. Üluwall alla 4 ts.,
alari 3 ts. sask ülemine kaar. Alumise kaari wõtta.
(joon. 44.)

Ristimise müts.

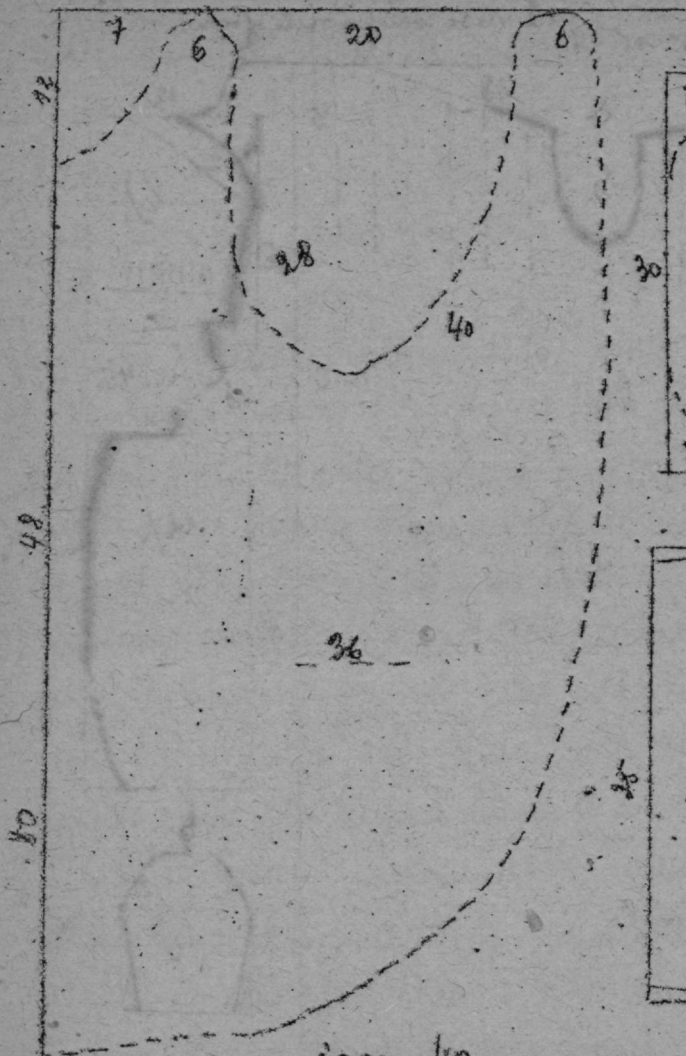
a) Kes osa. Ümber otsa kuni alla pikkus 28 ts., laius 12 ts.,
alt külje pealt ülesse liuhka ära wõtta 2 ts.

b) Tärgumise osa. Pikkus 12 ts., laius 8 ts., üluwall 2 ts. nur-
gad kumeraks teha, alt $1\frac{1}{2}$ ts. liuhka üles ära wõtta.
(joon. 45.)

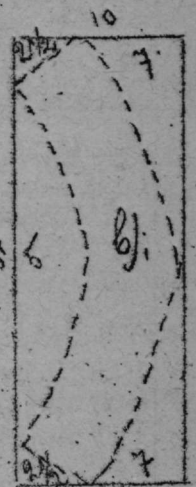
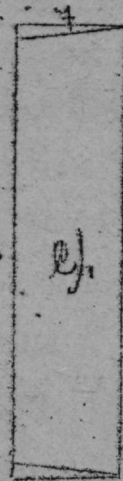
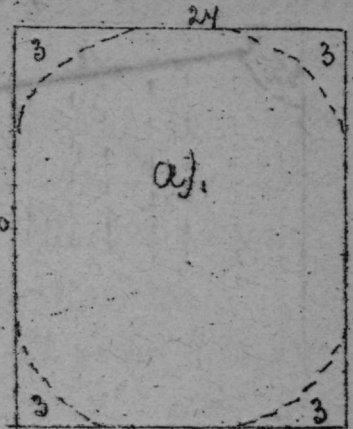
Sidumise wõõ-lapselle.

Pikkus 3 küünart, algus otsa laius 12 ts., lõpus otsa
8 ts. Lõpeb terawa ehk ümarguse nurgaga, mille otsas
sidumise jaoks paal on. (joon. 46.)

jaan. 44.

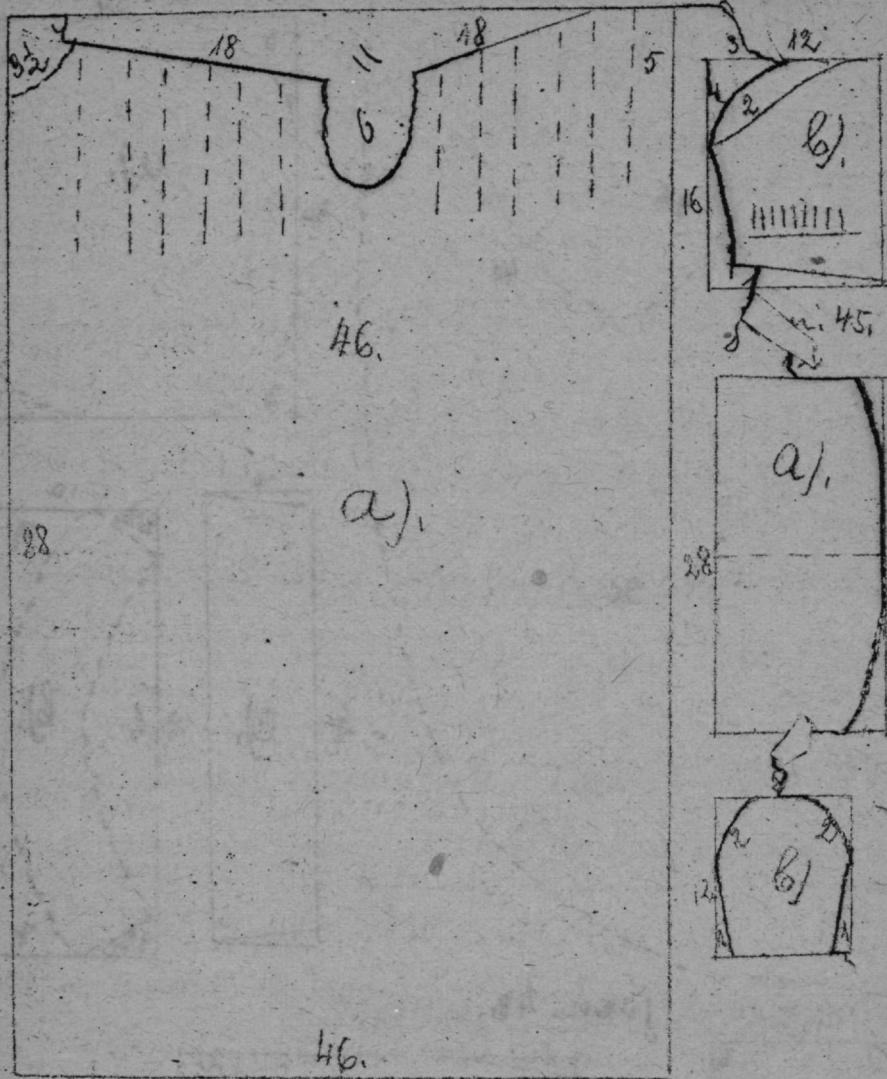
jaan. 42.

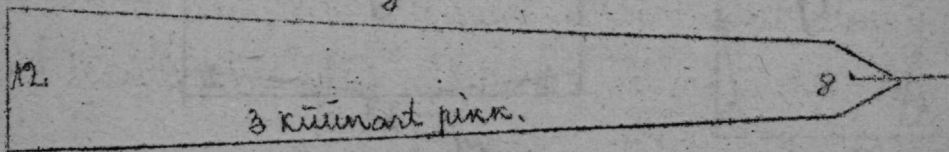
jaan. 43.

Ristmise klot. - (a) klot, (b) võru, joon. 44.; Ristmise mits-koosa (a).
 Jagamine osa (b) joon. 45.; Seda mits wõo lapsile, joon. 46.
 joon. 44.

joon. 46.

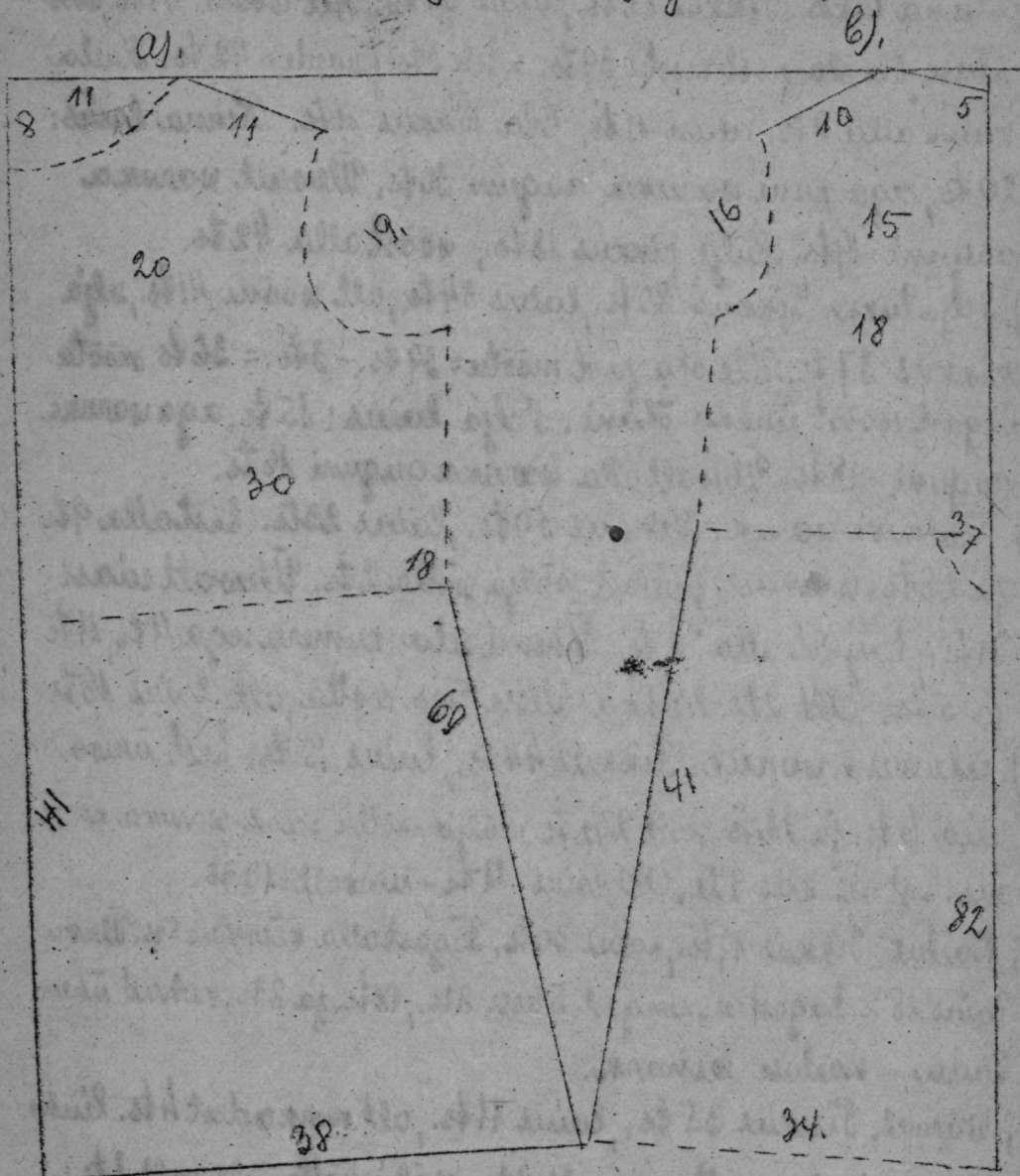

Tütarlapse palitu joonistus 8-10. aastasele.

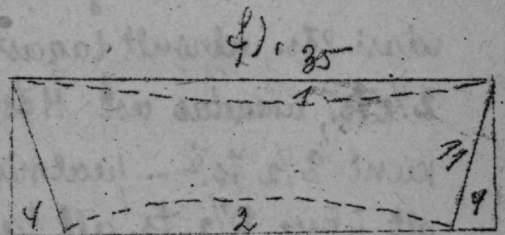
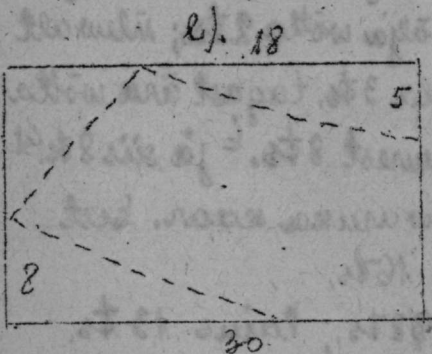
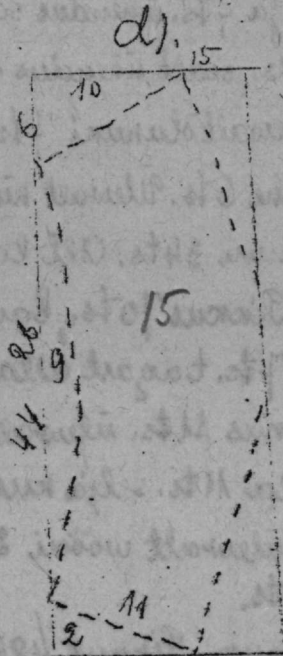
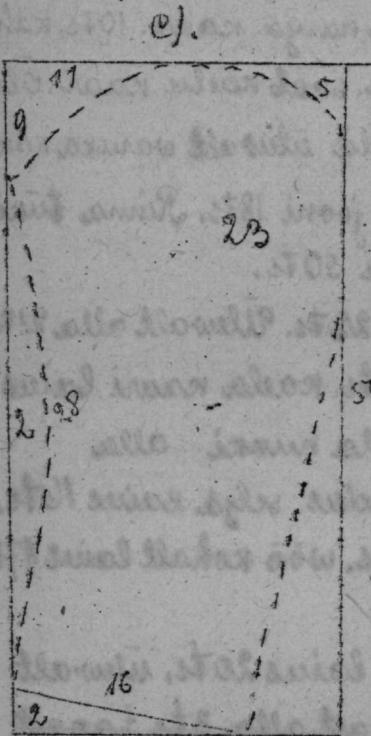
- a) Rinna tükk. Pikkus 82 ts., laius 38 ts., alt wõõri 41 ts., wõõri ülesse üle öla pool mõõtu 39 ts., sellele 3 ts., juurde = 42 ts., Kaela kaar alla 8 ts., edasi 11 ts., Öla pikkus 11 ts., Rinna laius: 20 ts., aga kuni waruka auguni 30 ts., Ülewalt waruka auguni 19 ts., Kõlge pikkus 18 ts., wõõri alla 42 ts.
- b) Selja tükk. Pikkus 80 ts., laius 34 ts., alt wõõri 41 ts., selja pikkus 37 ts., üle öla pool mõõtu = 39 ts. - 3 ts. = 36 ts mõõtu tagast wõõri liihka öläni. Selja laius: 15 ts., aga waruka auguni 18 ts., Ülewalt alla waruka auguni 16 ts.
- c) Pedalmine waruk. Pikkus 50 ts., laius 25 ts., Eest alla 9 ts. ja 28 ts., wimase juurast wälja wõtta 2 ts., Ülewalt edasi 11 ts., tagast alla 5 ts., Ühendada kumerusega 9 ts., 11 ts. ja 5 ts., Alt 2 ts., liihka ülesse ära wõtta, alt laius 16 ts.
- d) Alumine waruk. Pikkus 44 ts., laius 15 ts., Eest ülevalt alla 6 ts. ja 26 ts., sealt 2 1/2 ts. wälja wõtta saab waruka kõverus. Eest all üles 2 ts., Alt laius 11 ts. - ülevalt 10 ts.
- e) Kaelus. Pikkus 19 ts., laius 30 ts., Tagast alla kõverus 5 ts., Ülewalt laius 18 ts., tagast ümurgast ülesse 8 ts., 18 ts. ja 8 ts., kohad ühendada - kaelus kesmure.
- f) Wäruel. Pikkus 35 ts., laius 11 ts., alt nurkadest 4 ts., liihka üles pool ära wõtta; keskelt 2 ts., wälja wõtta, ülevalt 1 ts.; keskelt wälja wõtta. (joon. 47^a ja 8. j.)

Tütarlapse politu joonistus 8-10 aastasele. - rinnatükk (a);
 seljätükk (b), joon. 479.

Tütarlapse palita joonistus 8-10 aastasele. - Pealmine
 waruk (c); alumine waruk (d); kaalus (e); warwel (f).
 joon. 47⁸.

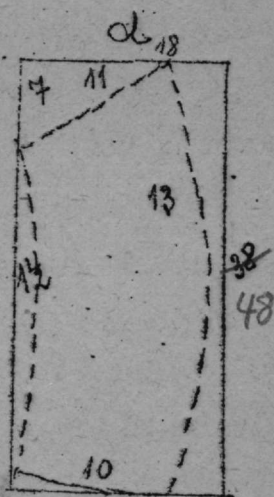
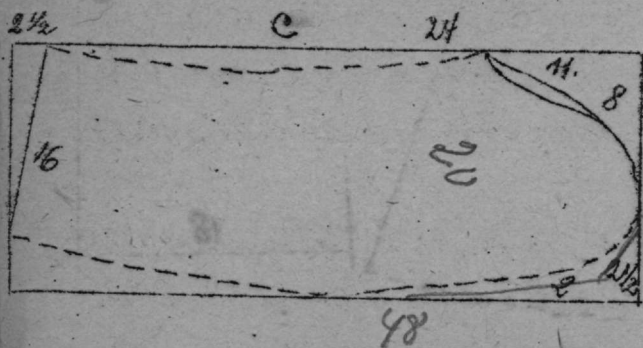
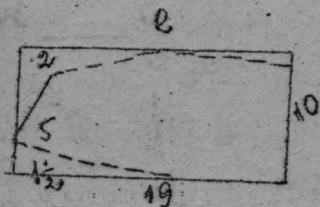

Poisikese palitu 6-8 aast.

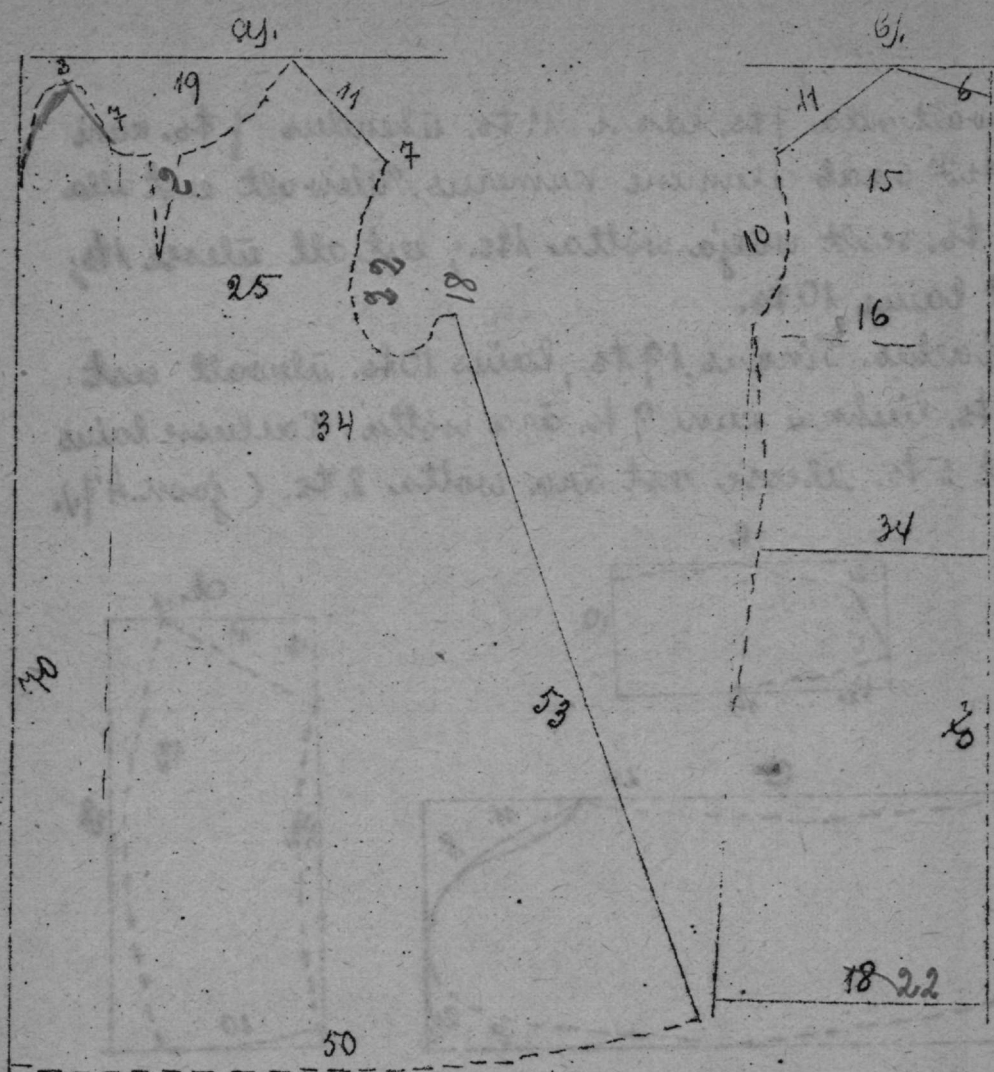
- a). Rinna tükk. Pikkus 70 ts., laius 50 ts.; ülevalt alla 21 ts., 21 ts.^{1/2} kõrgusest joon läbi rinna tüki kuni külje õmmeluse-
ni ülevalt edasi 10 ts., ja 19 ts. Eest alla 3 ts., 10 ts. kohast
alla 7 ts.; 3 ts. ja 7 ts. ühendus saab nurga kaar. 10 ts. kohast
välja võtta 2 ts., sealt ühendus 19 ts. saab kaela kaar. Õla
pikkus 11 ts. ülevalt õlanuki 7 ts. alla ülevalt varuka kaari
22 ts. kaari wahk 6 ts. Ülevalt külje jooni 18 ts. Rinna tüki
laius külje jooneni 34 ts. Alt laius 50 ts.
- b) Selja tükk. Pikkus 70 ts., laius 22 ts. Ülevalt alla 21 ts.
sealt laius 17 ts. tagast alla 2 ts. kaela kaari laius
6 ts. Õla pikkus 11 ts. ülevalt õla nukki alla
õla nukist alla 11 ts. selja kumerdus selja laius 16 ts.
selja pikkus ülevalt wõoni 34 ts. wõo kohalt laius 17 ts.
alt laius 22 ts.
- c). Pealmine waruk. Pikkus 48 ts., laius 20 ts. ülevalt
alla 11 ts. ja 24 ts.^{1/2} ülevalt tagast alla 3 ts. tagast
ära wõtta 2 1/2 ts. juurest välja wõtta 2 ts.; ülevalt
edasi 8 ts., ülevalt tagast alla 3 ts. tagast ära wõtta
2 1/2 ts., ühendus eest 11 ts.^{1/2} juurest 8 ts.^{1/2} ja siis 8 ts.^{1/2}
kuni 2 1/2 ts.^{1/2} - pealmine waruka kaar. Eest
alt ülesse 2 1/2 ts. alt laius 16 ts.
- d). Alumine waruk. Pikkus 48 ts., laius 13 ts.

ülevalt alla 7 ts, edasi 11 ts, ühendus 7 ts, kuni 11 ts.ⁿⁱ saab alumine numerus. Ülewalt eest alla 24 ts, sealt wälja wõtta 1 ts.; eest all ülesse 1 ts.; alt laius 10 ts.

qj. Kaelus. Pikkus 19 ts., laius 10 ts. ülevalt eest 1 1/2 ts, liukna kuni 9 ts, ära wõtta. Kaelusse laius eest 5 ts. ülesse eest ära wõtta 2 ts. (joon. 47.)

Põisikese palitu joonistus 8-10 aastasele —
pealmine waruk (c); alumine waruk (d);
kaelus (e). joon. 47.

Paisikese palitu 6-8 aastasele. - rinna tük (a).
 selja tük (b). joon. 47.

15

Ar 922
Blaubrik

